

17 28.9.2011

KIRKKO & KOTI

Henna ja Eino Holopainen:
"Käymme yhdessä ain."

→ 20

Olipa kerran AHNEUS

→ 10-11

AJANKOHTAISTA

Kuopion piispanvaalissa esillä jo viisi nimeä

Kimmo Kääriäinen ja Ilpo Rannankari ovat kieltäytyneet ehdokkuudesta.

Kuopion hiippakunnan piispanvaaliin antoi ensimmäisenä suostumuksensa kirkkoherra, lääninrovasti **Jaana Marjanen**. Professori, teol.tri **Miikka Ruokanen** vahvisti suostumuksensa ehdokkaaksi viime viikolla samoin kuin hiippakuntadekaani, teol.tri **Sakari Häkkinen**.
Tutkija, teol.tri **Pauliina Kainu-**

laiselle kootaan valitsijayhdistystä Joensuussa, samoin piispainkokouksen pääsihteerille, teol.tri **Jari Jolkkoselle**.

Tuomiorovasti **Ilpo Rannankari** sekä kirkkoneuvos **Kimmo Kääriäinen** ovat kieltäytyneet ehdokkuudesta.

Jaana Marjasen valitsijayhdistyksen asiamiehinä ovat Kuopion seurakuntayhtymän henkilöstöpäällikkö **Raili Pursiainen** sekä Siilinjärven tuleva kirkkoherra **Seppo Laitanen**. Miikka Ruokasen valitsijayhdistyksen asiamiehenä on Kuopion seurakuntien oppilaitospastori **Raimo Hakkarainen**.

Hiippakuntadekaani Sakari Häkkinen kannatuslistaa kerää kansanedustaja **Kimmo Kivelä**, Pauliina Kainulaiselle kirkkoherra **Armi Rautavuori** ja Jari Jolkkoselle joensuulainen **Jani Keijonen**. Myös Kuopiossa kannatuslista Jolkkoselle on syntymässä.

Kainulainen ja Jolkkonen eivät vielä ole antaneet suostumustaan ehdokkaaksi.

Ei saa olla tuulten heiteltävinä

Kuopiolaiset papit sekä äänioikeutetut luottamushenkilöt kokoontuvat keskustelemaan piispanvaalista tänään. Joensuussa vastaavanlainen keskustelu järjestettiin viime viikolla.

"On ongelmallista, jos ensimmäisenä ja jatkuvana puheenaiheena ovat vain potentiaalisten ehdokkaiden nimet", sanoo Itä-Suomen yliopiston käytännöllisen teologian professori **Paavo Kettunen**.

Kettusen mielestä piispan keskeisenä tehtävänä on hiippakunnan ja kirkon yhteyden vaaliminen. "On tärkeää, millaista teologiaa piispa edustaa, sillä piispan ääni on aina osaltaan myös kirkon ääni. Piispan teologisen linjan tulisi olla niin työs-

Piispanvaaliin ovat suostuneet Sakari Häkkinen, Jari Jolkkonen, Pauliina Kainulainen (ylärivissä) sekä Jaana Marjanen ja Miikka Ruokanen.

ettyä, ettei hän ole kaikkien tuulten heiteltävinä."

"Piispa joutuu työskentelemään jatkuvassa julkisuudessa. Siksi mediaosaaminen on tärkeää. Häntä

kuunnellaan kun hän sanoo jotakin, mutta katsotaan myös se, mistä hän vaikenee."

LAHJA PYYKÖNEN

PYSÄKILLÄ

Löytyykö seurakunta etu- vai takataskusta?

Rohkeus ratkaisee.

Verkossa pitää uskaltaa toimia, tuntea ja keskustella.

"On uskallettava luopua halusta hallita ja ohjata viestintää. Itse olen jo vuosia toivonut, että olisi edes hallinnan tunne. Mutta epäilen, että sekin on liikaa vaadittu."

Verkkoviestintäpäällikkö **Sami Kallioinen** Kirkon tiedotuskeskuksesta on rohkaisija. Hän herättelee tutustumaan sosiaaliseen mediaan.

"Sanoma on tärkein," Kallioinen korostaa.

"Muutos, jota pelätään, vie kohtaamiseen ja keskusteluun. On myös ymmärrettävä välineiden mahdollisuudet ja rajoitteet", sanoo kokenut verkkokouluttaja.

Erilaiset kokeilut ovat tulleet kirkkoon. Radiohartauksien jatkot Facebookissa, Kirkko kuulolla Suomiz4-sivulla, parisuhdekurssin keskusteluosio verkossa.

Samalla odotetaan, kuka painaa tykkää -nappulaa ja kuka ei ja miksi? Miten luopua vääränlaisesta hallintavuudesta? Enemmän tekemistä, vähemmän huolestumista. Siinä Kallioisen vinkki.

Luota vapaaehtoisiiin

Verkkoviestintä on seurakunnissa murroksessa. Sivustot ovat Kallioisen mielestä vielä varsin staattisia, muutumattomia ja valtaosa sisällöstä on työntekijöiden tuottamaa, tapahtumien ja toiminnan kuvaamista. Jatkossa verkkosivuilla toimitaan yhä enemmän - autetaan lähimmäisiä, pohditaan ja pelataan.

"Erilaiset chatit ja keskustelufoorumit ovat arkipäivää. Erinomainen avaus on Kuopiossakin toimiva tekstitaritupu. Samaa voi sanoa Suurella sydämellä -vapaaehtoistyön konseptista."

"Tarvitsemme tasaveroista ja -arvoista keskustelua."

Vaatii uskallusta avata omat verkkosivut tavallisten käyttäjien sisällölle, kuten esimerkiksi Kotimaaz4 -sivuston blogimetsässä, jossa ihmisten kommentista nousee joskus jopa uutisia.

"Itsekin yritän ymmärtää tapahtuvaa muutosta. Se on jo askel. Sukupolvelta, joka ei ole nettinatiivi, se vaa-

tii kovasti opettelua. Julkinen esiintulo ja asioiden jakaminen kaikelle kansalle on vieraampaa meille kuin nuoremille."

Kallioinen ennustaa, että seurakunta tulee muuttaman vuoden sisällä jokaiseen taskuun, älypuhelimeen. "Mikä upea tilaisuus olla läsnä seurakuntalaisen arjen iloissa ja suruissa."

Kirkon viestintäpäivillä hän kuuli, että uudistuksia on käynnissä kymmenissä seurakunnissa.

"Toivoisin, että tässä yhteydessä pohdittaisiin tarkkaan, miten sivuilla toteutuvat yhteisöllisyys, tiedon ja tunteitten jakaminen sekä osallistuminen."

"Tärkeää on ottaa seurakuntalaiset mukaan. Suunnittelemaan ja tekemään. Heille pitää antaa vastuuta. Netti yhteisöllisyydessä ei jaeta avaimia vaan verkkotunnuksia."

Kouluttaja vastaanottajana

Kallioinen kertoo kasvaneensa kirkon töihin. Esikuva oli lähellä. Isä toimi yli 35 vuotta pienen, Leivonmäen seurakunnan kirkkoherrana.

"Itse aloitin seurakunnallisen työurani, ehkä tähänastisen urani komeimmalla nimikkeellä, seurakuntamestarina", Kallioinen muistelee.

"Opiskelujen jälkeen pääsin Hyvinkään seurakuntaan tiedotussihteeriksi ja sieltä Kirkon tiedotuskeskukseen, josta olin välillä neljä vuotta kehittämässä Tehyn verkkoviestintää. Kirkko on ollut minulle luonteva työpaikka."

Kehittämisen halu sekä ihmisten voimaannuttaminen ovat työn avainsanoja.

"Olen aina nauttinut siitä, että saan olla tekemässä porukalla jotain uutta. Yhdessä onnistuminen ja oppiminen antavat suurta mielihyvää. Kun lähdän kouluttamaan, haluan olla avoin ja vastaanottava."

Kirkossa on ollut vallalla opettamisen kulttuuri, mutta tänä päivänä esimerkiksi rippikoulussa on menty keskustelemaan suuntaan. "Se on hyvä merkki."

Myrkyllinen vai syötävä?

"Oleellista on utelias ja positiivinen asenne. Kun keskustellessa katselee nähtävyyksiä ja kyselee suosituksia

JANI LAUKKANEN

Verkkoviestintäpäällikkö Sami Kallioinen facebookkaamassa kahvitauolla.

PÄÄKIRJOITUS

Katkaisuhoitoa

Nykyyään on mahdollista samanaiskaisesti nauttia Mozartista ja hpankaalista, sunnuntaisaarnasta ja korttipelistä. Näin pilkkasi ihmisen kyvyttömyyttä keskittyä Egon Friedell (1878-1938), itävaltalainen filosofi ja kulttuurihistorioitsija.

Lääkkeeksi keskittymiseen on nykyisin tarjottu pyhäytymistä ja vetäytymistä hiljaisuuteen, mikä on ollut ikaikainen voiman lähde. Hiljaisuuden liikkeestä povattiin jopa uuden vuosituhannen suurta hengellistä trendiä.

Vaikka hiljaisuus kiehtoo ja moni kaipaa sitä, se herättää kysymyksiä. Mitä tapahtuu tutulle ja turvallisille elämänrytmille? Putoaako hiljaisuudessa tuntemattoomaan, jossa ei tiedä, mihin suunnistaa?

Hiljentymisen tekemisestä olemiseen ja äänistä vaikenemiseen on eräänlaista katkaisuhuhoitoa kulttuurissa, jossa kaiken perusta ovat sanalliset valmiudet, puheenvuorot.

Hiljaisuutta lähtivät muutama vuosikymmen sitten etsimään ihmissuhdeammateissa työskentelevät. Oli tärkeää oppia kuuntelemaan itseään, saada takaisin herkkyytensä ja tajuta elämän oikeat mittasuhteet. Myös virike- ja elämystulvaan väsyneet huomasivat, kuinka hiljaisuus rahoittaa.

Moni kokee, että mietiskelylle ja rukoushiljaisuudelle annetaan liian vähän aikaa ja tilaa seurakunnissa. Hiljaisuuden retriitit ovat vastanneet näiden ihmisten tarpeeseen. Arkiretriitteja, henkilökohtaisesti ohjattuja retiittejä ja hengellisen matkakumppanuuden kurseja on ollut tarjollakin Kuopiossakin.

Tänä syksynä viritellään uusia hengellisen ohjauksen, matkakumppanuuden ryhmiä. Niissä matkakumppanit auttavat toisiaan tunnistamaan Jumalan läsnäolon elämässään ja vastaamaan siihen.

Rukoushiljaisuuden yksi tarkoitus on viedä kohti syvempää rehellisyyttä suhteessa oman itseen. Turhan riisuminen vaatii aikaa ja itsekuria. Hiljaiseen

kuunteluun, tarkkailemisen keskittyneenä on mahdollista kokea jotain siitä voimasta, joka luomakunta kannattelee. Rukouksesta tulee näkymätön kirkkotie, joka vie johtaa ihmisen pyhälle paikalle.

Parhaimmillaan hiljaisuus auttaa selvittämään sen, mikä on oleellista elämässä.

Kun hiljaisuudesta tulee pysyvä elämänasenne, siinä on myös protestiliikkeen ääni. Se kyseenalaistaa uskonnoksi muuttuneet markkina-voimat ja vääristyneen tehokkuusajat-lun.

LEA LAPPALAINEN
lea.lappalainen@evl.fi

✚ **Kirkon vahva rooli** maaseudun ja kylien toimijana on Järvi-Kuopion kappalaisena toimivan Hannu Komulaisen aiheena perjantaina 30. syyskuuta Siilinjärvellä Voimistuvat kylät -kampanjan seminaarissa. Komulainen, joka on kirkon maaseututoimikunnan puheenjohtaja, sanoo, että ihmisen suuntautuminen elämään lähtee maaseudulla uskon ytimestä. "Suomalainen ilmaisee joskus aika köyhästi uskoa, mutta silti uskoa eletään vahvasti. Luojan työt vetoavat paluumuuttajiinkin." Kaksipäiväisessä seminaarissa kuullaan kylien ja maaseudun sankaritarnoit. Puheenvuoroja käyttävät yritysten, järjestöjen ja Kuntaliiton edustajat. Seminaari päättyy Pohjois-Savon kansanedustajien paneeliin.

✚ **Suomen evankelis-luterilaisen kirkon** piispat ovat syksyn piispainkokouksessa vedonneet Itä-Afrikan auttamiseksi nälänhädässä. Piispat vetoavat seurakuntiin, niiden jäseniin ja kaikkiin suomalaisiin, jotta nämä auttaisivat avun tarpeessa ole-

Vuoden diakoniatyöntekijäksi on valittu Maija-Liisa Halme.

via kaikin keinoin eli tukemalla avustusjärjestöjen työtä, lahjoittamalla niiden keräyksiin ja viemällä eteenpäin viestiä lähimmäistemme hädästä.

✚ **Itä-Suomen yliopiston sosiaalipolitiikan** professori Juhani Laurinkari promovoidaan Latvian valtion yliopiston kun-

niatohtoriksi lauantaina 1.10. Laurinkari on Kuopion seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaletuuston varapuheenjohtaja.

✚ **Professori Jaakko Frösén**, Helsingin yliopiston kreikkalaisen filologian professori ja arvostettu antiikin tutkija pitää kaksoisluennon torstaina 6.lokakuuta Puijon kirkolla. Klo 17-18.30 kuullaan luento Petran nabatealaiskaupungin hiiltyneistä papyrukista ja 19- 20.30 Aaroninvuoren arkeologisista kaivauksista. Luennolla on myös kuvamateriaalia. Väliajalla kahvi- ja voileipatarjoilu, hinta 5 euroa.

✚ **Vuoden diakoniatyöntekijäksi on** valittu **Maija-Liisa Halme** Sastamalan seurakunnasta. Omaishoitajan epäoikeudenmukainen kohtelu sai Halmeen toimimaan. Hän pani alulle lakiaitoitteen, jonka tuloksena oli huhitikuussa 2011 voimaan astunut muutos työsopimuslakiin. Lakimuutos helpottaa omaishoitajan mahdollisuutta jäädä hoitamaan kotiin läheistään. Halmeen valinta julkistettiin tiistaina diakoniatyöntekijöiden päivillä Oulussa.

hyvistä kahvipaikasta, toimii tämä myös netissä. Uudessa keskustelufoorumissa voi kysyä, että miten täällä toimitaan ja osaisiko joku neuvoa, mistä löydän tietoa ongelmaani."

Millainen verkon kuluttaja Sami Kallioinen itse on? "Työssäni minulla on jatkuvasti auki useampi selain. Eniten käytän sosiaalisessa mediassa Facebookia, Twitteriä ja Deliciousta. Juuri nyt yritän ymmärtää paikan-nuspalvelu Foursquaren hienoutta. Lisäksi jaan kuvia sukulaisten kanssa Picasan kautta."

Ihan jatkuvasti hän ei kuitenkaan ole tavoitettavissa. Ainakaan vielä.

"Varsinaista nettipaastoa en ole kokenut tarpeelliseksi, mutta varsinkin kesäloilla voin varsin hyvin elää luonnossa ilman jatkuvaa yhteyttä nettiin. Kännykkä on muuten aivan mahtava myös sienimetsällä, kun voi tarkistaa sienien syömäkelpoisuuden ja oman sijaintinsa", mustatorvisienä viime metsäretkellä löytänyt Kallioinen kertoo.

HANNA KARKKONEN

”On ymmärrettävä välineiden mahdollisuudet ja rajoitteet.”

KOLUMNI

Muistissa

Muisti on olemassa tulevaisuutta varten. Että muistaisimme vaarat ja virheet, oppisimme niistä ja jatkossa osaisimme toimia toisin. Ihmiskunnan historia on kuitenkin suuri kertomus muistihäiriöstä.

Historia on kiehtovaa. Olen liekeissä, jos olen onnistunut matkustamaan jonnekin, jossa se on vahvemmin läsnä kuin kotimaassa. Vanhojen kaupunkien kaduilla ja kujilla menee pari päivää ihan vain henkiseen hyperventilointiin. On vapauttavaa tajuta, että meitä ennen oli ja meidän jälkeemme tulee muitakin.

Louvre, pyramidit, Vatikaanin Pietarinkirkko ja Taj Mahal. Mahtavaa, kaunista ja upeaa. Todisteita siitä, mihin ihminen parhaimmillaan kykenee. Silti on masentavaa näidenkin monumenttien äärellä tajuta, että ne on riivitty aika monen ainokaista elämänsä eläneen ihmisen selkänahasta. Suurenmoinen, huikaiseva kauneus onkin usein vain vallan väline, narsistista pullistelua ja typerää pätemistä. Tai mahtipontinen, mutta säälittävä yritys väistää kuolemaa.

Meidän aikamme tuottaa bittejä ja jätettä. Tosin kierrätyksen myötä jätteenkin määrä on vähene-mään päin. Eivätkä demokraattisesti itsensä kanssa kamppailevat valtuustot valitusoi-keuksineen saa aikaan paljon mitään - oikeas-ti kaunista tai kestävää. Se maksaa ihan liikaa.

Parin vuoden sisäl-lä olen ollut juhlimas-sa muutamia nelikymp-pisiä. Näissä hetkissä mieleen on noussut se, kuinka tärkeää on ohikiitävä aika hyvässä seurassa. Ystäviään ovat tavanneet, maljoja kohotelleet ja laulujaan laulaneet myös Colosseumin kivenhakkaajat, Kaper-naumin kauppiaat ja Kremlin kirkkojen muurarit, ta-valliset ihmiset kaikkialla. Se yhteys, mitä on koettu Välimeren pehmeässä yössä tai Jangtsejoen rannal-la voidaan kokea Lake Placidissa tai Helsingin Laut-tasaareissa.

Tällaiset hetket liittävät ihmiset ja ihmiskunnan yhteen tiiviimmin kuin mitkään julistukset, suuret johtajat, uskonnot, -ismit, pankit tai brändit. Historiallisia dokumentteja tilanteista ei juuri jää, eikä tarvitsekaan jäädä. Muistamme, koska olemme itse eläneet saman.

JARKKO MAUKONEN

Kirjoittaja on Kuopion seurakunta-yhtymän nuorisokanttori.

TIMO HARTIKAINEN

Paratiisisin tuoksu

Matkakumppanuus ei tarjoa valmiita vastauksia.

”Matka on pienentänyt minua, vienyt yksinkertaisuuteen. Luottamaan siihen, että Jumala on sitä mitä lupaa.”

Ulla Turuselle hengellinen matkakumppanuus on opettanut näkemään olennaisen.

”Jota ei osaa pukea edes sanoiksi.” Välineinä ovat olleet hiljaisuuden rettiit, hengelliset kirja, Nunna **Kristodulin** ja ortodoksi-isien löydöt, Valamo, liturgia ja ikonit.

Oma väsymyskin opetti. Kun kalenteri oli täynnä. työkauden alussa, silmiin osui kirjapinosta **Anthonyt de Mellon** kirja Älä tee mitään.

”Tajusin, että yrittäminen on vallitseva olotilani. En osaa luovuttaa. Jäljelle jää vain kaipaus.”

Hengellisen ohjaajan kanssa sai purkaa myös suhdettaan omaan kirkkoon, joka ei tuntunut antavan kerrassaan mitään. ”Pikku hiljaa sain takaisin ilon siitä, että olen luterilainen.”

Kymmenkunta vuotta sitten dia-

KIRKON KULMILTA

Linnanpellon Satulinna

Kuopion korttelimuseossa parhaillaan esillä olevassa näyttelyssä Elämää Linnanpellolla on mukana viereinen kuva Lea Hytösen perhealbumista. Se on vuodelta 1946, jolloin hänen Nilsin Sydänmaal-la asunut ukkinsa Olli Juho Räsänen (1882–1949) oli käymässä Kuopiossa ja vieraili Gottlundinkatu 9:ssä asuneen Helmi-tyttärensä luona. Taustalla naapuriston lasten ”muumitaloksi” nimeämä asuinrakennus Kalevalankatu 59:ssä.

Mutta tämä Antikaisten ja Porthanien 1900-luvulla asuma rakennus ei ole satutalo vain Tove Janssonin Muumitaloa muistuttavan kulmatorninsa ansiosta. Vuodesta 1920 siinä asui myös oikea satukirjailija. Hän oli opettaja Lilli Porthan, joka muutti siihen perheensä kanssa Ranta-Toivalasta, missä he olivat asuneet vuodesta 1903 ja joka säilyi heidän kesäviikkoasunonaan sen jälkeenkin.

Lilli Porthanin puoliso Robert Porthan toimi Kuopion maalaiskunnan ensimmäisenä kunnansihteerinä ja vuodesta 1918 Kuopion asevarikon kamreerina. Lilli Porthan julkaisi vuonna 1916 ensimmäisen teoksensa ”Äiti kertoo satuja ja kertomuksia lapsille,

suuremmille ja pienemmille”. Siinä hän kertoo pojilleen Olaville, Pentille ja Jormalle Toivalan laivalaiturilta kahden kilometrin päässä olevasta keltaisesta talosta eli heidän omasta Pökösenmäen talostaan.

Lilli Porthanin kirjoja ilmestyi kaikkiaan viisitoista, aluksi vuoden parin välein, sitten harvemmin. Ensimmäiseen ja viiteen muuhun kuvituksen teki Rudolf Koi-vu. 1940-luvun kirjat kuvitti Arvo Lukala. Vuonna 1949 Lilli Porthan muutti Kuopios-ta Helsinkiin. Hänen viimeisen kirjansa, Eeli Jaatisen kuvittama Sinisilmä ilmestyi seuraavana vuonna. Oravissa vuonna 1874 syntynyt Lilli Porthan (Tynkkynen) kuoli Helsingissä 1967.

Porthanien Muumitaloa muistuttavaa Linnanpellon taloa voidaan hyvällä syyllä kutsua myös Satulinna. Tämä vuonna 1914 rakennettu talo oli reumattomien niistä lähes 30 tontin rakennuksesta, jotka pystytettiin ankaran asuntopulan vuosi-na 1913–17 maaseurakunnan kirkko-

KUOPION KULTTUURIHISTORIAALINEN MUSEO

herran pappilan maalle kaavoitetulle alueelle Flodbergin hautausmaan, Kalevalankadun ja Sibeliuksenkadun väliin. Satulinna on yksi harvoista jäljellä olevista.

HELENA RIEKKI

koniatyössä toimiva Turunen sai työparikseen Sisko Laitisen, hengellisen kumppanuuden edelläkävijän. Siitä alkoi uusi, entistä intensiivisempi luku. Kypsyi myös päätös lähteä hengellisen matkakumppanuuden koulutukseen. Oma ryhmä koontuu kerran kuukaudessa.

Jumalan siunaa ihmisen kaipauksen

”Hienolta tuntui, kun uusia kiinnostuneita tuli ovesta sisään”, **Sisko Laitinen** viittaa syksyn hengellisen matkakumppanuuden iltapäivään.

Hengellinen matkakumppanuuden kurssit on järjestetty yhdessä Oulun hiipakunnan kanssa vuodesta 2000. On pidetty myös arkiretriittipäiviä ja kotiretriittejä.

Koulutettuja ohjaajia on yli 20 ja ryhmiä siellä täällä.

”Ryhmät ovat erilaisten ihmisten kanssa kulkemista. Hellittämistä. Levon ja kiireettömyyden opettelua. Jumalan äänen kuulemista ja vastaamista hänen puhuteluunsa”, Sirpa Juola kuvaa.

Hän sanoo, että hengellinen kaipaus asuu jokaisessa.

”Se on muisto paratiisista, josta ihminen lähti. Jumala siunaa tämän kaipauksen.”

Seija Majuri kertoo hakeutuneensa hengellisen matkakumppanuuden kurssille muutama vuosi sitten. Mitä löysit?

”Ymmärryksen siitä, että jokainen kohtaaminen on hengellinen, jos annan sille tilaa.”

Rukous umpikujassa, mistä löydän apua?

Kenelle sopivat hengelliset harjoitukset? Tätä on kysytty usein tologian tohtori **Pirkko Lehtiöltä**, ignatiaanisten harjoitusten uranuurtajalta.

”Sellaiselle, joka on umpikujassa rukouselämässä, kuten itse olin.”

”Sellaiselle, joka tarvitsee uudistusta, muutosta elämäänsä. Ja kaipaa syvempää Jumalan läsnäoloa ja Kristuksen rakautta.”

”**Jokainen kohtaaminen on hengellinen, jos annan sille tilaa.**”

Hän sanoo, että harjoitukset ovat kristittyä varten, joka on valmis kohtaamaan itsensä.

”Valmiiden vastausten kanssa on turha yrittää.”

Lehtiöllä oli hengellinen ohjaaja, kun hän työskenteli 1990-luvulla Hongkongissa. Hän myös ohjasi ryhmiä.

”Näin miten ihminen löysi uuden alun säännölliselle rukouselämälle ja raamatunluvulle. Oppi puhumaan ääneen vaikeista asioista ohjaajan tuella.”

Raamatussa hengellisen ohjauksen esikuva on tapahtuma Emmauksen tiellä. Kaksi opetuslasta kulkee keskustellen. Matkalla he kohtaavat Jeesuksen, joka liittyy heidän seuraansa. Ystävyydet eivät kuitenkaan tunne häntä. Vertaus kuvaa hengellistä matkakumppanuutta, jossa kuljetaan Pyhän Hengen ohjauksessa.

Hengellisen matkakumppanuuden perinne elää katolisessa kirkossa, erämaaisien ja pyhien isien opetuksessa, josta se on tullut protestanttiseen kirkkoon.

”Rukouksesta ja raamatunluvusta. Siitä on kysymys, ei mistään kummemmasta”, Lehtiö vakuuttaa.

Ulla Turunen ja Sisko Laitinen ovat työtovereita. Heitä yhdistää myös hengellinen matkakumppanuus.

MITÄ MIELESSÄ?

Kummius on arkista läsnäoloa

Moni kummi pitää yhteyttä kummilapseen Facebookissa. Näin myös **Anni Torstila** seuraa **Ennan**, aikuistuneen kummitytön arkea ja juhlaa.

Mikä sinulle merkitsee olla kummina?

”Tuntui mukavalta, kun hyvä ystäväni **Minna Kärkkäinen** pyysi minua vauvansa kummiksi. Kummityttöni Enna Immonen oli silloin ensimmäinen kaveripiirini syntynyt vauva. Parhaimmillaan kummina olo on yhteinen hyvä kokemus kummilapselle, kummille ja kummilapsen perheelle. Tärkeintä on antaa aikaa lapselle. Olen ollut myös Ennan äidin tukena ja apuna ja ollut se ihminen, jolle hän voi kertoa ilojaan ja surujaan.”

Miten tärkeä kummi on lapselle?

”Kummi on lapselle tuttu, turvallinen ja luotettava aikuinen. Olen saanut olla Ennan kanssa koko sen ajan, kun hän on kasvanut pienestä käärmästä aikuiseksi, ja saanut nähdä hänen kaikki elämänvaiheensa. Joskus nuorempana, kun hän tarvitsi apua, hänen oli helppo kääntyä puoleeni ja jutella.”

Millaista iloa kummiudesta on ollut sinulle?

”Omat lapseni ovat Ennan ikäisiä, ja olemme viettäneet aikaa yhdessä. Näin kahden äidin ystävyyssuhde on siirtynyt seuraavalle sukupolvelle, ja lapsistamme on tullut

ystäviä. Lasten ollessa pieniä saatoimme käydä yhdessä retkellä saareissa, tai kun Enna oli hoidossa luonani, teimme yhdessä ruokaa ja katsoimme televisiota.”

Kuinka usein pidät yhteyttä kummilapseen?

”Silloin, kun kummityttö oli pieni, yhteydenpito oli tiheämpää. Nyt, kun Enna on aikuinen, ja asuu poikaystävänsä kanssa, yhteyttä tulee pidettyä harvemmin. Mutta onneksi on Facebook, josta voi seurata Ennan arkea ja juhlaa.”

Tuleeko sinulle mieleen jotain yhteisiä hauskoja juttuja?

”Silloin kun Enna oli pieni, meillä oli yhteinen perinne käydä elokuvissa. Meillä on nykyäänkin välitön yhteys, ja Enna kertoo minulle muun muassa työtuttujaan. Kun hän aikoinaan mietti, mihin kouluun hakisi, suositteletin kauppaoppilaitosta. Ja merkonomihan työstä tuli.”

PIRJO TIIHONEN

HEIJNÄ SCHRODERUS

PÄIVIN TERAPEUTTINEN OLOHUONE

Tukea parisuhteeseen, kriisitilanteisiin, työssä jaksamiseen.

Päivi Föhr
perhepsykoterapeutti ja työnohjaaja
050-4301100
paivintera@paivinterapeuttinolohuone.fi
www.paivinterapeuttinolohuone.fi
Facebook: Päivin terapeutin olohuone

▲ Kattoremontit

Keijo Rossinen

▲ Kattoturvatuotteet

Mäkitie 11
71310 Vehmersalmi
Puh. 0400-488 997
www.rakennuskerosma.fi
info@rakennuskerosma.fi

▲ Ulkoverhoukset

Kerosma Ky

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti

isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt • kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.

Anna taloyhtiösi ammattitaitoisiin, osaaviin käsiin ja se on tietenkin Isännöintipalvelu Isarvo Oy.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 0400 438 161
Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

Selkäkipu ja nikamamurtuma voi olla merkki vakavasta osteoporoosista.

Kipu ja kumara ryhti haittaa hengitystä ja verenkiertoa.

Osteoporoosiin perehtyneen lääkärin vastaanotto, selän sivukuvaus ja luuntiheysmittaus 299 €, kela korvaus n. 123 €.

Yleislääketieteen erikoislääkäri Markku Hyvönen

PUIJONLAAKSON

Kiekkotie 2, Kuopio

☎ 017 2828 244

LÄÄKÄRIKESKUS www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Milloin viimeksi proteesisi on tarkastettu?

Hammasproteesit ovat osa terveyttäsi!

Suosittelen yli 40 vuoden kokemuksella tarkastusta **1-2 vuoden välein.**

Tervetuloa tuttuun, turvalliseen ja ammattitaitoiseen hoitoon!

Jorma Päivinen
erikoishammasteknikko, hammasteknikkomestari

Kuopion

HammasProteesi klinikka

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio • Puh. (017) 262 2121 • info@kuopionhammasproteesiklinikka.fi

Lue lisää uusituilta nettisivuiltamme:

www.hammasproteesiklinikka.fi

LÄHETYSNURKKA

Tällä palstalla lähetystyöntekijät kertovat välähdyksiä työstään.

Juhlaa ja johdatusta

Saavuimme Singaporeen elokuun puolivälissä. Kolmena sunnuntaina olemme olleet mukana Hyvän uutisen kodin jumalanpalveluksessa.

Seurakuntalaiset järjestivät meile tervetuliaisjuhlan ja ruokailun ”steam boat” –systeemillä. Siinä erilaisia lihoja, vihanneksia, katkarapuja ym. raakoja ruoka-aineita kypsennetään kiehuvaan maustevedessä ja grillataan kypsäksi sähköpannalla.

Ruokailun jälkeen laulettiin bändimme säestyksellä. Oli ilo katsella, miten musiikkomme nauttivat soittamisesta. Arkipäivät he tekevät 12 –tuntisia raskaita työpäiviä rakennuksilla.

Eräs nainen kertoi tilanteestaan:

”Olen viime aikoina ollut haluton lukemaan Raamattua.”

Kokoonnuimme joukolla hänen ympärilleen pyytämään hänelle Pyhän Hengen kosketusta ja uutta innostusta Raamatun lukemiseen. Yksi miehistä kertoi, miten hän on kokenut haluttomuutta tulla kirkkoon.

Toinen mies kertoi suuresta velasta, jonka hän joutui ottamaan Thaimaasta olevan talonsa korjaamiseen. Velan korkoihin hänellä menee kuukaudessa 200 Singaporen dollaria. Kuukausipalkka hänellä on 800 dollaria. Siitä hän lähettää kotiin vaimolleen ja pojalleen suuren osan. Nyt velka korkoineen vie niin ettei kotiin lähetettävää rahaa jää lainkaan.

Seuraavana sunnuntaina seurakunta keräsi avustuksen hänelle velan maksua varten. Tällä tavalla hän saa nyt koko velkansa maksettua. Hän on kiitollinen Jumalalle ja seurakuntalaisille, jotka antoivat yhteisen apunsa hänelle.

Vähitellen hän maksaa seurakuntalaisille velan takaisin ilman korkean koron taakkaa.

Jee – niminen nuori mies rakentaa taloa kotikyläänsä Thaimaassa. Joulun aikaan hän pyysi isäänsä kiinnittämään ristin talon seinään todistukseksi kyläläisille. Nyt Jee kutsui meidän mukaan perustamaansa soluryhmän kokoontumiseen.

Joka perjantai-ilta ryhmä kokoontuu ulkona joenrantapuistossa suuren stadiontyömaan läheisyydessä. Oli ihmeellistä istua yhdessä 16 miehen kanssa illan pimeydessä katulampun valossa ja tutustua ryhmään, jossa suuri osa oli vasta uskoon tulleita ja ensimmäistä kertaa mukanaolevia miehiä.

Jee on kasvanut todistajantehtävässään ja Jumala näyttää käyttävän häntä uusien ihmisten tavoittamisessa.

KAIJA JA TAPIO KARJALAINEN
OVAT LÄHETYSTYÖSSÄ SINGAPORESSA.
HE OVAT ALAVAN SEURAKUNNAN
NIMIKKOLÄHETTEINÄ.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Lähety sviikonloppu Puijolla

➤ **Lähetystyö on esillä** Puijon kirkolla 30.9.-2.10. Gospelkonsertissa perjantaina 30.9. klo 18 esiintyy Popo Salami ja yhtye. Lähetytnäyttely on avoinna pe klo 17-20, la 10-14 ja su messun jälkeen klo 15 saakka. Sunnuntaina messussa klo 10 saarnaa pastori, TT Kati Kemppainen Lähetyseurasta. Keittolounas ja kirkkokahvit lähetystyölle.

Urkumusiikkia lapsille

➤ Anu Pulkkinen soittaa **Lasten lauantaisa** urkumusiikkia Tuomiokirkossa 1.10. klo 15.

Lapset kirkkoon Mikkelinpäivänä 2.10.

➤ Useissa kirkkoissa ohjelmaa lapsille.
➤ **Eri sukupolvet yhdistävä Enkelikirkko** Pyhän Johanneksen kirkossa klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen, lapsikuoro. Kirkkokahvit. Linja-autokuljetus ikäihmisille, katso reitti s. 14.
➤ **Perhemessu ”Virsi lasten riemuna”** Tuomiokirkossa klo 10. Kallaveden Lapsikuoro, saarnan paikalla nuorten ja lasten draamaryhmän kuvaelma.
➤ **Perhemessu** Vehmasmäen kappelissa klo 13.
➤ **Mukulakirkko** Neulamäen kirkossa klo 16. Kirpputori, tuotto Botswanan nimikkolähetti Iiris Kontran työlle. Ruokailu, vapaaehtoinen maksu.
➤ **Perheen Pyhäpäivässä** Riistaveden seurakuntatalolla

Mikkelinpäivänä sunnuntaina 2.10. puhutaan enkeleistä ja muistutetaan, että Jumala on luonut myös näkymättömän maailman.

Aasialainen juhla-ateria Keskuseurakuntatalolla sunnuntaina 2.10. klo 12.30. Hinta 15 €. Liput vahtimestareilta puh. 040 4848 259.

klo 16 Nukketeatteri Willi Muuli ja Kunkkaan ikaikainen aarre. Alussa päiväkerholaisten ohjelmaa. Kirkkomehut.

➤ **Myrskylähtymessu** Kallaveden kirkossa klo 18. Kipparina piispa Wille Riekkinen. Miehistönä Kuopion Nuorisokuoro, Esko Konttinen, Juha Määttä, Anni Tanninen ja Richard Nicholls. Kahvitarjoilu.

Minäkö näyttelijäksi?

➤ **Seurakuntanäytelmästä Kirkkokiista** kiinnostuneita kutsutaan aloituspalaveriin Riistaveden seurakuntatalolle ke 5.10. klo 17.

Herättäjän päivät

➤ **Myyjäiset** lauantaina 8.10. klo 10 Nuorisotalossa ja Puijon torilla.

➤ **Messu** Puijon kirkossa sunnuntaina 9.10 klo 10. Rehtori, puheenjohtaja Juk-

Unkarilaisen Tamás Zsólyomin valokuvanäyttelyn avajaiset Puijon kirkossa keskiviikkona 5.10. klo 18. Näyttely Tokajin alueen luonnosta ja kasveista esillä 3.-26.10.

ka Hautala Herättäjä-Yhdistyksestä saarnaa. Kuopion Virsikuoro, johtaa Anni Pesälä. Keittolounas ja kahvit. Siioninvirsiseurat Puijon kirkossa sunnuntaina klo 12.

Inkilänmäen perheille

➤ **Perhejumalanpalvelus** Inkilänmäen seurakuntatalolla sunnuntaina 9.10. klo 12. Saarnan toteuttaa varhaisnuorten leiriläiset, liturgia Sari Kärhä, kanttorina Pertti Rusanen.

Juhani Ahon tekstejä ja suomalaisvälejä

➤ **Kukkia keväiseltä niityltä -konsertti** kirjailija Juhani Ahon syntymän 150-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Iisalmelaiset näyttelijät laulaja Markku Heikkisen ja pianisti Petri Herrasen kanssa esiintyvät Keskuseurakuntatalolla sunnuntaina 9.10. klo 14. Järjestäjänä kulttuuriyhdistys Himmeli ry. Liput 15/12 €.

Pohdintaa anteeksiannosta

➤ **Avoin tilaisuus** eläkkeelle jääneille tiistaina 11.10. klo 13 Puijon kirkolla. Pastori Tarja Säynevirta pohtii alustuksessaan anteeksiantamuksen ja anteeksisaamisen merkitystä ihmisen hyvinvoinnille. Musiikkia Esa Sihvonen. Kahvitarjoilu.

Ohjattu retriitti

➤ **Alavan seurakunnan järjestämä henkilökohtaisesti ohjattu retriitti** 3.-6.11. Rytkyn leirikeskuksessa. Ohjaajina Leena Rantakokko, Sisko Laitinen ja Ulla Turunen. Hinta 80/60€ työttömät, eläkeläiset ja opiskelijat. Yhtymän ulkopuolelta tuleville 100/80€. Kustannuksissa tarvittaessa tuetaan. Ilmoittaudu 24.10. mennessä Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 ja Ulla Turunen puh. 040 4848 325.

Pyhiinvaeltajan tiestä kertoo kuvin ja sanoin tuomiorovasti Matti Järveläinen. Hengellisen elämän lähteillä –sarjan luento Santiago de Compostellan tie sunnuntaina 2.10. klo 16 Alavan kirkon seurakuntasalissa.

”**Syvä hengellisyys yhdistyneenä** taisteluun oikeudenmukaisuuden puolesta on räjähtävä yhdistelmä”, teologian tohtori Vesa Hirvonen kuvaa taizéläisyyttä.

Räjähtävä yhdistelmä

”**Taizé muistuttaa herännäisyyttä.**”

Vesa Hirvonen lähti historian ensimmäiseen Tuomas-messuun. ”Messu sopii toimintaa kaipaavalle. Ei minulle, joka haluan vain istua penkissä ja käydä ehtoollisella.”

Rauhaa luterilaisen kodin ja paikallisseurakunnan helmassa kasvanut löytää myös ortodoksisesta kirkosta. ”Olen käynyt Valamossa kymmeniä kertoja.”

Tärkeä maailmankolkka uteliaalle tutkijalle on Israel. Hirvonen toimii Helsingin Suomi-Israel -yhdistyksen puheenjohtajana. ”Lähi-itä on kuin ihmiskunta, sen hyvät ja huonot puolet pienois-koossa.”

Vaikuttamisen paikka löytyi Tulkaa kaikki -liikkeestä, joka liputtaa avoimemman kirkon puolesta.

”Liike on minun tapani etsiä kirkon uudistumista, johon kuuluu lähimmäisen rakkaus ja tasa-arvo.”

Itä-Suomen yliopistissa uskonnonpedagogiikan yliopistonlehtorina ja Helsingin yliopistossa systemaattisen teologian dosenttina työskentelevä Hirvonen sanoo, että kirkko on valtavan suuri mahdollisuus ihmisille. Jäsenet vain eivät oikein osaa hyödyntää sitä.

”Eniten olen pahoillani kirkon passiivisten jäsenten lähdöstä. Erityisesti he tarvitsivat sitä, mitä kirkolla on tarjota.”

Alavan pyhäkoulusta opiskelijoiden Henkireikään

Pyhäkoulu, paikallisseurakunta ja herännäisyys ovat viittoneet tietä Hirvoselle lapsuudesta tähän päivään. Isän juuret ovat herännäisyydessä ja äidin tausta on **Helena Konttisesta** alkaneessa uukuniemeläisyydessä. Suonenjoelta lähdettiin molempien liikkeiden kesäjuhille.

Kuopiolaistunut rippikoulupoika ryh-

tyi pyhäkoulunopettajaksi Alavan seurakunnassa.

”Pyhäkoulusihteeri **Toini Hautaniemen** muistan lämpimänä persoonana. Hänen ympärilleen muodostui hengellisesti rakentava yhteisö.”

Nuorten illoissa tuli pistäydittyä erityisesti sen jälkeen, kun **Hannu Koskelainen** tuli seurakuntaan.

Lähdettyään Helsinkiin opiskelemaan nuori mies tutustui kristilliseen opiskelijatoimintaan. Yksi oli ylitse muiden. Vallilassa punatiilisen Paavalin kirkon takkahuoneessa kokoontui **Miikka Ruokasen** vetämä Henkireikä-niminen opiskelijaporukka.

”Se oli iloisen hengellistä ja ennakkoluulotonta toimintaa. Vastaavaa en sen koommin ole kohdannut. Sain sieltä ystäviä loppuikäseni.”

Helsingin humusta sydän kaipasi Aholansaaren ruskaretkille ja risusavottaan.

Kristus on jokaisen tunnistettavissa

Muutto Lahteen viisi vuotta sitten tiivisti yhteyttä heränneisiin. Isän koulutoveri **Yrjö Laitinen** kutsui seuroihin ja Launeen eläkkeellä oleva kirkkohera **Jaakko Ripatti** pyysi muuhun toimintaan.

”Siioninvirsiseurat ovat suurta lepoa. Puheet, ainakin omani, ovat huonoja. Kuka tahansa uskaltaa pitää seurapuheen,” Vesa Hirvonen vitsailee.

Sitten kuvaan tulivat matkat veli **Rogerin** perustamaan ekumeeniseen Taizé-yhteisöön Ranskassa.

”Liike osuu teologisesti ja hengellisesti nappiin. Ja muistuttaa heränneiden tapaa uskoa.”

Valmistumisen aikaan hän asui Taizéssa jonkun aikaa ja mietti vakavasti jäämistä yhteisöön.

Hirvosen mielestä uskon rima on taizéläisyydessä laskettu niin alas kuin mahdollista.

”**Lähi-itä on kuin ihmiskunta, sen hyvät ja huonot puolet pienois-koossa.**”

”Veli Rogerin mukaan Kristus on jo lähellä jokaista ihmistä. Jo kaipuu on rukousta.”

Hetkipalveluissa hiljainen rukous ja lyhyet toistettavat laulut kuuluvat yhteen. Niissä on merkillinen voima.

”Kun ihminen ei ymmärrä, mitä rukoilee, se on parasta rukousta. Silloin sydän rukoo. Näin Lutherkin opettaa.”

LEA LAPPALAINEN

Alavan kirkossa ollaan syysnunnat-iltaisin hengellisen elämän lähteillä. Vesa Hirvonen tulee kertomaan taizéläisyydestä.

SYYSVINKIT

- ✚ **Pääkirjasto:** Ajankohtaista asumisesta, Pohjois-Savon kiinteistöyhdistys ry:n näyttely 19.9.–1.10.
- ✚ **Korttelimuseo:** Elämää Linnanpellolla -näyttely 8.1.2012 saakka, ti-pe klo 10–15, la-su klo 10–16.
- ✚ **VB-valokuvakeskus:** Jaana Partanen Mielen alkemiaa – Harry Potter Layer 9.9.–16.10.
- ✚ **Kuopion taidemuseo:** Tuttuja ja outoja lintuja 27.5.–2.10.; Matti Karppasen lintumaalauksia 27.5.–6.11.
- ✚ **Galleria Carree:** Maalauksia – Veijo Hukka 21.9.–9.10.
- ✚ **Galleria G12,** Sami Korkiakoski ja Ville Laaksonen: Honest Painters 2: Antaa kuvan tulla 27.9.–16.10.
- ✚ **Galleria LAB:** ANTI – Contemporary Art Festival 2002–2011 -näyttely 26.–30.9.
- ✚ Kuopion museo: Suomen Nukketaiteilijat ry:n näyttely kertoo eletystä elämästä nukkejen kautta 15.6.–23.10.
- ✚ **Kuopion museo:** Aikamatka maisemaan. Itä-Suomen maiseman kehitys maapallon alkuajoilta nykypäivään, yhdessä 125-vuotiaan Geologian tutkimuskeskuksen kanssa 8.1.2012 saakka.
- ✚ **Kuopion museo:** Jääkärintie tie – Herman Huotarinen tarina -näyttely 15.1.2012 saakka.
- ✚ **Museon torni:** Leluja ja leikkijöitä. Leluja ja Victor Barsokevitšin lapsikuvia 29.1.2012 saakka.
- ✚ **Musiikkikeskus:** Sinfoniasarja III 29.9. klo 19 Kaupunginorkesterin kapellimestarina Alberto Hold-Garrido; Henri Sigfridsson, piano.
Ismo Leikolan stand up -show (K13) 1.10. klo 19; Sami Hedberg show (K15) 8.10. klo 19.
Sykettä suoniin – Fibo! SaVoBaRock Kuopion konservatorio järjestää barokkimusiikkitaapahtuman su 9.10. klo 15 (vapaa pääsy).
- ✚ **Kuopion kaupunginteatteri, Suuri näyttämö:** Katrina-musikaali ke 28.9. klo 19, 29.9. klo 12, 5. ja 8.10. klo 19.
Papin perhe pe 30.9. klo 19; ke 5.10. klo 19.
Fedja-setä, kissa ja koira la 1.10. klo 14; to 6.10. klo 12.30; la 8.10. klo 14; ke 12.10 klo 10 ja klo 13.
Studio Neiti, samppanjaa! 30.9. ja 5.10. klo 19.15; Tarpeettomia ihmisiä 1. ja 8.10. klo 14.15 sekä 12.10. klo 19.15.
- ✚ **Kuvakukko:** Hyvät Kuvat (syyskausi 20 e), Sovinto 29.9. klo 17.30 ja 20. Kansallisen AV-arkisto (10 e): Ajomies 3.10.; Faarao 10.10. klo 19.
- ✚ **Hopeatähti:** Ennen aikojaan 4.10. klo 13.
- ✚ **Finnkino:** mm. Pina, 3D-elokuva, S. pe 19.0. la 18.45, su 18.40, ma-to 17.45.
- ✚ **Kuopion kaupungintalo:** Mitä rokotuksia aikuiset tarvitsevat? apulaisylilääkäri Irma Koivula 29.9. klo 13–14.30.
- ✚ **Snellmania L21:** Ole oma itsesi! tuomiokapitulin notaari Marja-Sisko Aalto 10.10. klo 18–19.30 (vapaa pääsy).
- ✚ **Kuopion kaupunginkirjasto, kokoussali:** Parantava tarina, kirjailija Anja Snellman 10.10. klo 18–19.30.
- ✚ Kuopiolaisen **Ulla Remeksen maalauksia** Helsingissä G12:ssa (Töölöntorink.3) 20.9.–9.10.

Musiikki-
keskuksen
Sinfonia-
sarja III:ssa
kuullaan to
29.9. klo 19
suomalaista
pianistia,
Henri Sig-
fridssonia,
joka on pia-
nonsoiton
professori
Folkwang-
yliopistossa
Essenissä.

MIKSI RIPPIKOULU?

Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käkenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.”

Kaste- ja lähetyksäsky, Matt. 28:18-20

MITÄ SIELLÄ TEHDÄÄN?

Rippikoulussa on keskeistä jumalanpalvelus-kasvatus, raamattuopetus ja hartauselämä, joiden kautta perehdytään siihen uskoon johon meidät on kastettu. Rippikouluopetus on arvojen ja elämän peruskysymysten pohtimista yhdessä tekemisen ja olemisen kautta. Konfirmaatio on rippikoulun päätösjuhla, johon osallistumisesta nuori päättää rippikoulun aikana. Konfirmaatiossa nuori tunnustaa yhdessä seurakunnan kanssa kristillisen uskonsa.

RIPARIN ANTAMAT OIKEUDET

Rippikoulun ja konfirmaation jälkeen nuori voi toimia kummina, käydä itsenäisesti ehtoollisella ja asettautua ehdokkaaksi kirkollisissa vaaleissa täytettyään 18 vuotta. Kirkollinen äänioikeus on kaikilla 16 vuotta täyttäneillä seurakunnan jäsenillä. Rippikoulun käynyt voidaan myös vihkiä kirkossa avioliittoon. Riparin jälkeen nuori voi hakea seurakunnan isokoulutukseen ja toimia rippileirillä isosena eli ryhmänjohtajana.

ILMOITTAUTUMINEN

ILMOITTAUTUMINEN RIPPIKOULUUN TAPAHTUU AJALLA 10.-31.10.2011, INTERNETIN KAUTTA OSOITTEESSA:

WWW.KUOPIONSEURAKUNNAT.FI/RIPPIKOULU2012

Saat kotiin Rippikoulut 2012 -esitteen viikolla 40, jonka takaosassa olevalla lomakkeella voit myös ilmoittautua.

Seurakuntamme työntekijät vierailevat alueemme kouluilla viikoilla 39 ja 40 jakaen rippikouluinformaatiota.

TERVETULOA vuonna 1997 tai aiemmin syntynyt RIPPIKOULUUN!

MIHIN SINUT KUTSUTAAN

Sinun oma kotiseurakuntasi kutsuu sinut rippikouluun. Se kestää noin puoli vuotta ja sisältää lähiopetusta sekä itsenäistä seurakunnan toimintaan osallistumista. Kuopion seurakunnissa on tarjolla monenlaisia rippikouluja. Riparin voi käydä leirinä, päivä- tai iltakouluna, sekä yksilö- tai pienryhmäopetuksena.

Sinulle sopivimman rippikoulumuodon voit valita itse. Mikäli valinta on vaikea, ota rohkeasti yhteyttä kotiseurakuntasi rippikoulutyöntekijöihin.

Rippikouluryhmässä on noin 25 nuorta. Ryhmiin pyritään ottamaan tyttöjä ja poikia yhtä paljon.

Rippikoulussa toimivat opettajina seurakunnan työntekijät mm. papit, nuorisotyönohjaajat ja kanttorit. Mukana on myös isosia ja kesätyöntekijöitä. Isoset ohjaavat rippikoulun vapaa-aikaa ja pienryhmätyöskentelyä.

Seurakunnan toiminta on fyysisesti, henkisesti ja hengellisesti turvallista. Lisätietoa: www.kuopionseurakunnat.fi/turvallisuusohjeet

RIPPIKOULUMAKSUT

Rippikouluopetus on ilmaista, rippikoulumaksulla katetaan ruoka- ja majoituskustannuksia.

Kirkon jäseniltä tai jäseneksi liittyviltä rippikoulumaksu on 100 euroa. Mikäli samasta perheestä on useampia rippikoululaisia, maksu on seuraavilta sisaruksilta 70 euroa.

Kirkkoon kuulumattomilta maksu on 200 euroa.

Iltta- ja päiväkoulussa peritään ruokamaksuna 35 euroa.

Rippikoulumaksusta voi hakea vapautusta taloudellisin perustein. Maksuvapautus-lomakkeen ja -ohjeen saa kotiseurakunnasta. Lomake tulee palauttaa talven leirien osalta tammikuun loppuun ja kesän leirien osalta huhtikuun loppuun mennessä.

MANNISTÖN SEURAKUNTA

Rytky 1, 4.-11.6.
Rippikoulusunnuntai 15.1.
Konfirmaatio 17.6. klo 10 Pyhän Johanneksen kirkossa.

Hirvijärvi (majatalo), 25.6.-2.7.
Rippikoulusunnuntai 22.1.
Konfirmaatio 8.7. klo 10 Pyhän Johanneksen kirkossa.

Rytky 2, 2.7.-9.7.
Rippikoulusunnuntai 29.1.
Konfirmaatio 15.7. klo 10 Pyhän Johanneksen kirkossa.

Kaikkien ryhmien diakonia-, lähetyks- ja kansainvälisyyskasvuspäivä 24.3.

PUIJON SEURAKUNTA

Penkere I 3.-10.3.
Perhepäivä 22.1. Srk-päivä 17.3.
Vastuujumalanpalvelus 8.3.
Konfirmaatio 17.5. klo 10.

Penkere II 11. -18.6.
Perhepäivä 22.1. Srk-päivä 19.6.
Vastuujumalanpalvelus 5.8. klo 13
Konfirmaatio 12.8. klo 10.

Hirvijärvi 25.6.-2.7.
Perhepäivä 19.2. Srk-päivä 3.7.
Vastuujumalanpalvelus 8.7.
Konfirmaatio 12.8. klo 13.

Penkere III 2.-9.7.
Perhepäivä 19.2. Srk-päivä 10.7.
Vastuujumalanpalvelus 15.7.
Konfirmaatio 19.8. klo 10.

Penkere IV 23.-30.7.
Perhepäivä 18.3. Srk-päivä 31.7.
Vastuujumalanpalvelus 5.8.
Konfirmaatio 2.9. klo 10.

Rytky 23.-30.7.
Perhepäivä 18.3. Srk-päivä 31.7.
Vastuujumalanpalvelus 5.8.
Konfirmaatio 2.9. klo 13.

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Hiihtolomariippikoulu päiväkouluna Poukamassa 3.-10.3. ja viikonloppuleirinä Hirvijärvellä 11.-13.5.
Konfirmaatio helatorstaina 17.5. klo 10 Kallaveden kirkossa.

Penkere 1 (P1) 4.-11.6.
Konfirmaatio 17.6. klo 10 Kallaveden kirkossa.

Hirvijärvi 1 - 2 (H1 - H2) 11.-18.6.
Konfirmaatiot 24.6. klo 10 ja klo 14 Kallaveden kirkossa.

Penkere 2 (P2) 25.6.-2.7.
Konfirmaatio 8.7. klo 14 Syvänniemen kirkossa.

Rytky 1 (R1) 25.6.-2.7.
Konfirmaatio 8.7. klo 10 Kallaveden kirkossa.

Hirvijärvi 3 - 4 (H3 - H4) 2.-9.7.
Konfirmaatiot 15.7. klo 10 ja klo 14 Kallaveden kirkossa.

Rytky 2 (R2) 9.-16.7.
Konfirmaatio 22.7. klo 14 Syvänniemen kirkossa.

Penkere 3 (P3) 9.-16.7.
Konfirmaatio 22.7. klo 10 Kallaveden kirkossa.

Hirvijärvi 5 - 6 (H5 - H6) 16.-23.7.
Konfirmaatiot 29.7. klo 10 ja klo 14 Kallaveden kirkossa.

Hirvijärvi 7 - 8 (H7 - H8) 23.-30.7.
Konfirmaatiot 5.8. klo 10 ja klo 14 Kallaveden kirkossa.

Hirvijärvi 9 (H9) 30.7.-6.8.
Konfirmaatio 12.8. klo 10 Kallaveden kirkossa.

Päiväkoulu Petosen seurakuntatalolla 30.7.-10.8.
Konfirmaatio 12.8. klo 14 Kallaveden kirkossa.

Syyslomariippikoulu Rytkyllä 12.-19.10.2012
Konfirmaatio 21.10. klo 10 Kallaveden kirkossa.

ALAVAN SEURAKUNTA

Talvilomariippikoulu 3.-10.3. Rytlyn leirikeskus.
Kaupunkiovetuspäivät 23.-25.3., konfirmaatio 27.5.

Rytky 1, 11.-18.6. Rytlyn leirikeskus.
Kaupunkiovetuspäivät 10.6 ja 21.6., konfirmaatio 1.7.

Poukama, 2.-9.7. Poukaman leirikeskus.
Kaupunkiovetuspäivät 1.7. ja 12.7., konfirmaatio 15.7.

Hirvijärvi 1, 9.-16.7. Hirvijärven leirikeskus.
Kaupunkiovetuspäivät 8.7. ja 19.7., konfirmaatio 22.7.

Hirvijärvi 2, 9.-16.7. Hirvijärven leirikeskus.
Kaupunkiovetuspäivät 8.7. ja 19.7., konfirmaatio 22.7.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Talviloma 1, 3. -10.3. Hirvijärven leirikeskus, majatalo.
Konfirmaatio 8.4. klo 10 Ylösnousemuksen kirkossa, Juankoski.

Talviloma 2, 3. -10.3. Hirvijärven leirikeskus, mökit.
Konfirmaatio helatorstaina 17.5. klo 10 Tuusniemen kirkossa.

Päivärippikoulu
4.-8.6. ja 11. -15.6. Riistaveden seurakuntatalolla.
Konfirmaatio 17.6. klo 10 Riistaveden kirkossa.

Poukama 1 25.6. -2.7.
Konfirmaatio 8.7. klo 10 Kaavin kirkossa.

Rytky 16. -23.7.
Konfirmaatio 29.7. klo 10 Muuruveden kirkossa.

Penkere 16. -23.7.
Konfirmaatio 5.8. klo 10 Kaavin kirkossa.

Poukama 2 30. - 6.8.
Konfirmaatio 12.8. klo 10 Vehmersalmen kirkossa.

MUITA MAHDOLLISUUKSIA

Iltariippikoulu
Tammi-toukokuussa, kokoontumiset 2 kertaa viikossa iltaisin.
Konfirmaatio 20.5. klo 10 Tuomiokirkossa.

Päivärippikoulu
Kuopion keskustassa 4.-15.6. Konfirmaatio 17.6. klo 10.

Erityisrippikoulu
Hirvijärvellä 4.-9.6.,
konfirmaatio 10.6. klo 10 Pyhän Johanneksen kirkossa.

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Kaikkien ryhmien rippikoulustartti su 22.1. klo 10 Tuomiokirkossa.
Poukaman leiri 16.-23.7. Konfirmaatio su 29.7. klo 10 Tuomiokirkossa.
Rytlyn leiri 30.7. -6.8. Konfirmaatio su 12.8. klo 10 Tuomiokirkossa.
Penkereen leiri 30.7. -6.8. Konfirmaatio su 12.8. klo 14 Tuomiokirkossa.

Markku Kumpulainen (vas.), Anne Keränen ja Hannu Junttila tapasivat urkujen peruskorjauksen loppusuoralla.

Syvänniemen kirkon urut peruskorjattiin

Lammasnahka kiiltää uusissa soittoventtiilipalkeissa.

Kun kanttori **Anne Keränen** kiipesi jouluaamuna urkuparvelle Syvänniemen kirkossa, häntä kohtasi yllätys. Urkupöydän koskettimista 17 oli mykkänä. Pientä äänikertojen "huutamista" oli toki vuosien varrella ollut, muttei mitään tämänkaltaista kanttorin 24-vuotisella uralla. Joulukirkko jatkui niin, että kanttori las-

keutui kirkkoparvelle ja säesti Enkeli taivaan pienillä sähköuruilla. Arkeen päästyä istuttiin alas tuumamaan, miten iso remontti on edessä.

Peruskorjaus kahdessa vaiheessa

Syvänniemen kirkon 14-äänikertaiset pneumaattiset urut pystytettiin vuonna 1926.

Peruskorjaus päättyi tekemään kahdessa osassa.

Remontti aloitettiin urkujen ilmalaatikoiden pohjien ja päätyjen uudelleen tiivistämisestä. Palkeiden ja säätäjien toiminnat tarkistettiin ja korjattiin.

Sitten tuli soittoventtiilipalkeitten ja rekisteripalkeitten vuoro.

Peruskorjauksesta vastannut urkurentaja **Hannu Junttila** kertoo, että yli 80 vuotta toimineisiin urkuihin vaihdetaan palkeita eri puolilla maata. Syvänniemen urut saivat 850 uutta paljetta, joiden valmistamiseen on käytetty lammasnahkaa.

Myös soittopöydän kunto ja jalkio tarkastettiin.

Avattavat pillistöt puhdistettiin sisältä ja ulkoa. Viimeksi näin oli tehty 1980-luvulla. Pillistön lommot oikaistiin. Loppumetreillä korjataan urkujen äänitysviat ja tasataan äänitys sekä viritetään urut uudelleen.

Vanha soitin taas arvossaan

Syvänniemen kirkko on suosittu hää- ja konserttikirkko. Kovat seinät antavat upean kaiun.

"Urkurit ihastelevat kilvan akustiikkaa ja laulajat hämmästelevät, miten selvästi laulujen sanatkin erottuvat", Keränen kuvaa.

Junttila arvelee, että urkujenkorjauslalla on kolmisenkymmentä ammattilaista. Itse hän on tien päällä 200 päivää vuodessa.

Ammattilaisen mukaan vanhojen soitinten arvostus on noussut. 1980-luvulta hän muistaa harkitsemattomia tapauksia.

"Vanhat urut viskattiin pois ja uudet rakennutettiin tilalle. Siihen meni helposti 250 000 euroa. Muutaman uuden äänikerran vaihtamisella olisi selvitty."

Nyt on urkujen sisäänajon aika

"Nopsastihan tämä meni", Kallaveden kirkkoherra **Esko Konttinen** myhäilee.

Remontista on syyskuun puolivälissä jäljellä enää lopputyöt.

"Nyt tarvitaan soittamista, sisäänajoa", Junttila tuumaa työviikon päättyessä.

Urkujen sisällä työskentelee taskulampun kanssa **Markku Kumpulainen**, untuvikko näissä hommissa. Ensimmäisenä työpäivänä käteen annettiin taltta, minkä jälkeen vanhat soittoventtiilipalkeet saivat kyytiä. Sen jälkeen putsattiin urkujen alusta ja pantiin upouudet palkeet paikoilleen.

"Työasennot eivät ole olleet kaikkein ergonomisimpia. Aika paljon normaalia enemmän on pitänyt venytellä," urkumusiikkiin mielistynyt Kumpulainen kertoo.

Anne Keränen kertoo, että Kallaveden kanttorien kanssa on ollut puhetta konsertista urkujen uudelleen käyttöön ottamisen kunniaksi. Konttinen kannattaa ehdotusta.

"Siihen konserttiin minäkin haluan tulla", Kumpulainen sanoo.

LEA LAPPALAINEN

Palkeet ja venttiilit ovat piilossa urkujen sisällä ilmalaatikoissa.

Liitosrahat avuksi

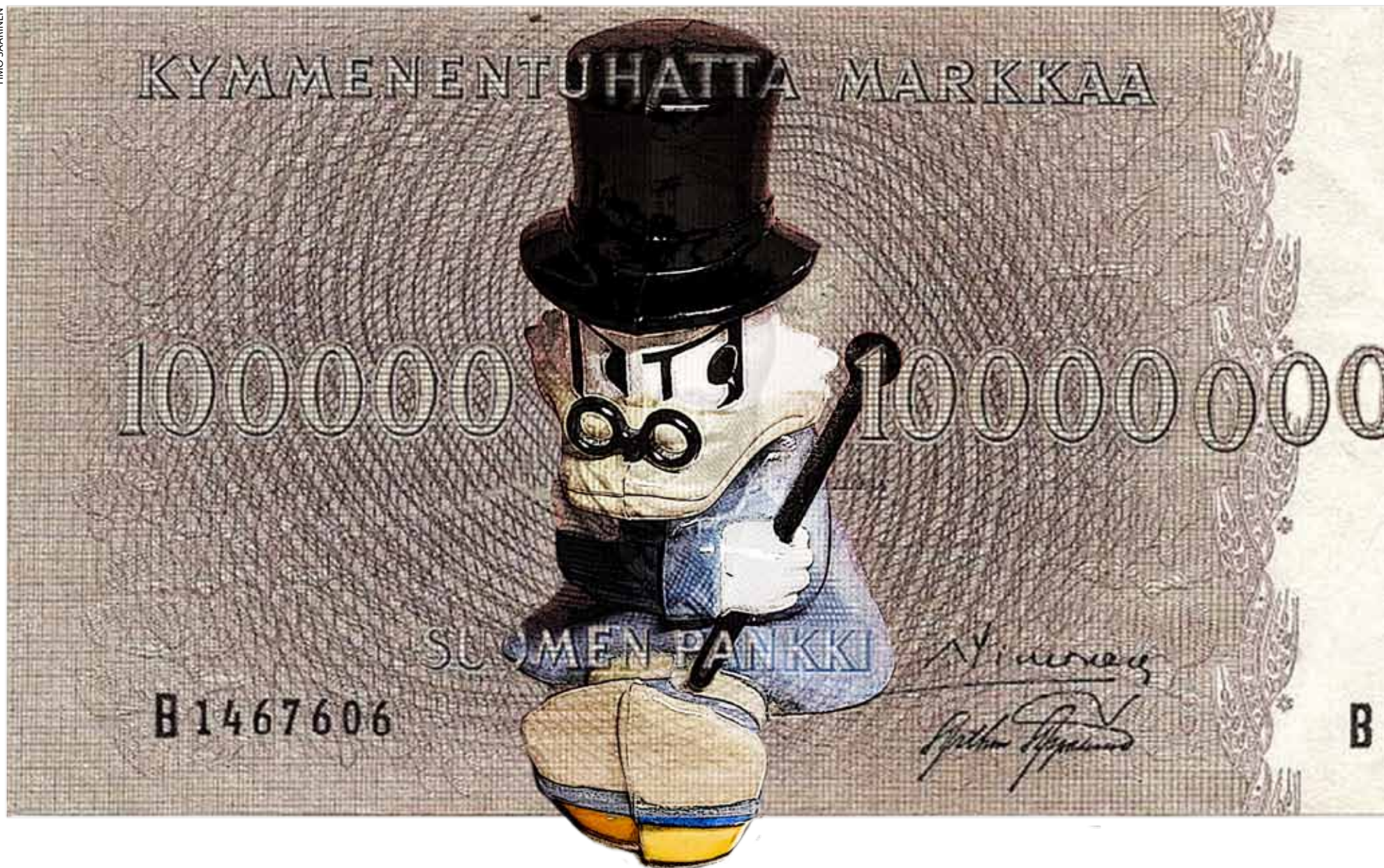
Karttulassa sijaitsevan Syvänniemen kirkon urkujen remontti maksaa noin 47 000 euroa. Remonttirahat otetaan liitosvaroista, joita kirkkohallitus myöntää seurakunnille. Karttula liitettiin Kallaveden seurakuntaan 1.1.2011.

Järvi-Kuopiossa liitosvaroja on tälle vuodelle 150 000 euroa. Mihin rahat käytetään kirkkoherra **Reijo Leino**? "Rakennuksiin ja toimintaan."

Kaavin kirkon kellotapulien maalausta ja kunnostetaan. Kaavin seurakuntatalon remontti viedään loppuun. Seurakuntaan hankitaan alboa, tekstiilejä, virsikirjoja ja yhdenmukainen nuottivasto kaikkiin kirkkoihin. Rahasta riittää myös henkilöstön opintomatkaan ja luottamushenkilökoulutukseen.

Vuosina 2013 ja 2013 Järvi-Kuopiolle on käytettävissä 75 000 euroa liitosrahaa molempien vuosien tarpeisiin.

"Meillä on myös kahden ja puolen vuoden kehittämishanke, jonka rahoitus tulee muista kanavista. Näin tuetaan henkilöstöä sopeutumaan muuttuvaan tilanteeseen."

Kuka vei rahat?

”Pörssiin voi jäädä koukuun niin kuin hedelmäpeleihin, urheiluun tai postimerkkeilyyn. Kysymys on mielenhallinnasta.”

Näin sanoo kirjailija, jonka romaani *Erottaja* ei olisi voinut ilmestyä otollisempana aikaan markkinoille. **Karo Hämäläisen** kirjoittama pankki- ja sijoitusmaailmaan sijoittuva trilleri analysoi rahoitusbisnestä koukuttavammin kuin sirpaleiset päivit-
täisuutiset.

Romaanin päähenkilöt ovat kauppakorkeakoulun käyneitä, nopeasti rikastuneita ihmisiä, joiden sivistys näyttää olevan yhtä kuin raha? Menikö koulutus kohdalleen?

”Siinä mielessä meni, että he ovat oman alansa huippuammattilaisia. Eri asia on, olisiko pitänyt kouluttaa toisia asioita tai olisiko henkilöiden elämän kannalta ollut parempi, että heidän mielenkiintonsa kohdistuisi monipuolisemmin kuin

PERTTINEN

Karo Hämäläinen tuntee sijoitusmaailman.

rahan tekemiseen”, kirjailija sanoo.

Teoksen pääkolmikko motivoivat rahassa eri seikat. Yksi käyttää rahaa onnistumisen mitarina. Se on ikään kuin Monopolin pelirahaa, ja häntä motivoi pelissä menestyminen, työnsä hoitaminen mahdollisimman hyvin.

Toinen on lähtöisin köyhistä oloista. Hänelle rikkaus on keino näyttää häntä nuoruudessa kiusanneille, poikaystäville, joka jätti ja vähän muillekin.

Kolmannen eetos on aika perisuomalainen: rahoista kuuluu pitää hyvää huolta. Hän tekee sen oppimansa perusteella, mutta oppikirjatiedot osoittautuvat pätemättömiksi.

Uskon hyppyjä ja sattumankauppaa

Erottajassa on kielikuvia, jossa sijoitusbisnes rinnastuu uskoon, gladiaattoritaiteluun ja rulettiin.

Aina voi jotain tehdä

Ahneus on välinpitämättömyyttä. Saavutettu hyvä on itsestäänselvyyttä. Omasta luopuminen on hankalaa”, pohtivat **Pia Vesterinen**, **Anttu Kudjoi** ja **Meri Taipale** Minna Cantin lukiosta.

Anttu: ”Olemme tottuneet saamaan kaikki nopeasti suoraan tarjottimelle. Se saa - kumma kyllä - haluamaan yhä lisää.”

Pia: ”Ihminen on itsekäs, mutta kaikki itsekkyys ei ole pahasta. Eikä omasta luopuminen tapahdu pakottaen.”

Meri: ”Ahneus on havahtumista siihen, että kaikki ei automaattisesti kuulu minulle. Rajan vetäminen siihen, mistä alkaa epäoikeudenmukaisuus, on vaikeaa.”

Gloaali talous muutti kaiken

Antiikin viisaat olivat sitä mieltä, että liian suuri kunnianhimo ja krooninen tyytymättömyys ovat onnellisen elämän esteitä. Talousmies Adam Smith sanoi, että liialliset ambitiot ovat suorastaan vihaisen taivaan lahja.

Pia: ”Nyt olemme maailmantaloudessa. Siellä kilpaillaan.”

Anttu: ”Gloaali työmarkkinat ovat monimutkainen ilmiö, jolla ei ole ääriviivoja. Siihen on vaikea päästä kiinni. Sen nyt näkee, että ahne varastaa öljyä muilta.”

Pia: ”Pitää ottaa selvää asioista ja ainakin äänestää. Ei saa jäädä vain median antaman tiedon varaan. Joku kantaa vastuuta omistamalla elämänsä kehitysaputyölle. Se ei vielä rat-

kaise maailman epäoikeudenmukaisuutta.”

Meri: ”Hyvin toimeen tulevan on vaikea kokea täydellistä myötätuntoa köyhiä kohtaan. Mutta jotain voi tehdä, kuten ottaa kummilapsen kehityksensä.”

Anttu: ”Minä autan UNICEF:n kautta.”

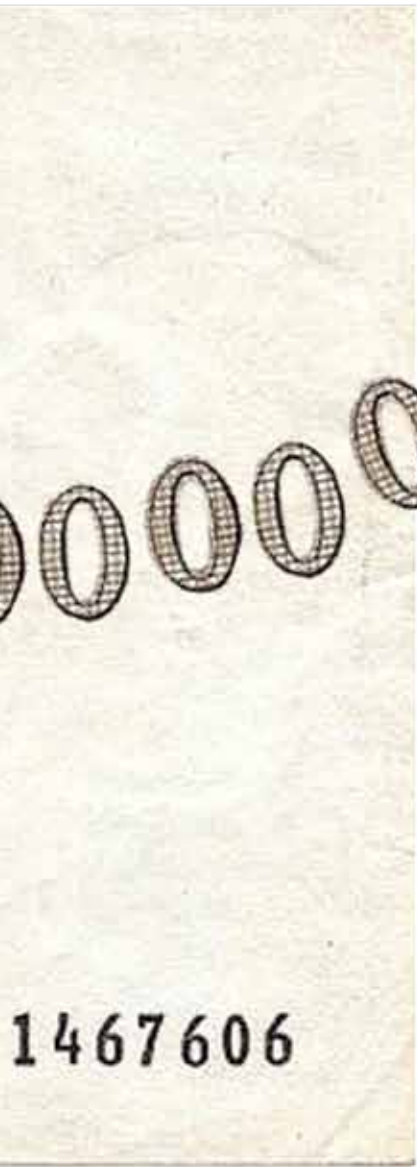
Pia: ”Minä olen Amnestyn jäsen.”

Olenko ahne, jos lähdän Helsinkiin?

Vauraalla on varaa kehittää itseään, opiskella läpi elämän, nauttia kaupallisista palveluista ja kulttuurista.

Anttu: ”Mutta mihin hän käyttää kaiken tuon hyvän?”

Meri: ”Meillä on vielä hyvä koulu, mikä näkyy kurssitarjonnassa.”

”Pääomamarkkinat hinnoittelevat tulevaisuudenodotuksia. Odotukset ovat uskon kysymyksiä.

on uskottava, tehtävä uskon hyppy”, Hämäläinen analysoi.

Jokainen tietää, että pääomamarkkinoiden ennakoiminen on mahdotonta.

”Sen vuoksi sijoittajien keskuudessa valitsee yleisiä uskomuksia, joita kutsutaan konsensusodotuksiksi. Ne ovat taikauskoa, myyttistä sitoutumista, halua ankkuroitua siihen, mitä pitää hyvänä, totena ja oikeana. Erityisesti poikkeusaikoina, kun tieto paljastuu arvaukseksi ja maailma epävarmaksi, operoidaan uskon käsitteillä.”

Hämäläinen näkee, että gladiaattoritaistelun kaltaista toimintaa tulee pääomamarkkinoilla vastaan silloin, kun taistellaan menestyksestä.

”Älykkäät ihmiset pyrkivät äärimmäisen kovassa kilpailussa päihittämään toisensa tosielämän pelissä. Onnistumisen mittarina on pankkitilin saldoa tai se, kuinka sijoittaja on onnistunut kasvattamaan varoja pörssissä. Varainhoitajaa ei uhkaa kuolema vaan häpeä tai vararikko. Ne voivat merkitä ammatillista kuolemaa.”

Rulettia sijoitustoiminta muistuttaa siinä, että markkinaliikkeet ovat lyhyellä aikavälillä ennakoimattomia. Kuin kolikonheittoa tai panostamista ruletissa punaiselle tai mustalle.

”Sattumalla on suuri merkitys. Kun aikaväli pitenee, sattuman merkitys vähenee. Niin ainakin historia tuntuisi osoittavan. Ja niin finanssitoimialalla yleisesti uskotaan.”

Kun finanssitalouden laineet lyövät arkitalouteen

Karo Hämäläinen on ammatiltaan Arvo-paperilehden toimituspäällikkö ja kirjailija. Haastattelua pyydettyäessä hän totesi, että ahneus on vaikea teema.

Tiedotusvälineiden moraaliset agendat ovat Hämäläisen mielestä ongelmallisia, ja siksi media näyttää pyrkivän sijoitusbisnesjutuissa neutraaliuteen

Tavalliset kuolevaiset kuitenkin jupisevat. Osakkeenomistajien kasvavat tilit ja johtajien tähtitieteelliset palkat kismittävät, kun

yritysten porukkaa samaan aikaan heivataan pellolle. Eikö markkinatalous ole aivan sairasta?

”Täytyy erottaa toisistaan finanssitalous ja reaaliatalous. Ensimmäinen on pörssikurssien villiä ja päätöntä liikettä laajakuvanäytöllä maailman finanssikeskuksissa. Jälkimmäinen on arkea, jossa käydään töissä, saadaan palkkaa ja ostetaan kaupasta leipää.”

Ongelmia tulee siinä vaiheessa, kun finanssitalouden laineet lyövät arkitalouden puolelle.

”Kun esimerkiksi pankkien riskinotto kääntyy tavallisten ihmisten maksettavaksi sekä veroina että työpaikkojen menetyksinä – kun voitot yksityistetään ja tappiot sosialisoidaan.”

Arkitaloudessa markkinatalous on Hämäläisen mielestä huonoista vaihtoehdoista paras.

”Aivan kuten Winston Churchill sanoi demokradiasta: demokratia on kaikkein huonoin tapa järjestää hallinto – jos lukuun ei oteta kaikkia muita kokeiltuja tapoja.”

Rikas julkkis vastoin tahtoaan

”Rikkauksia glorifoidaan. Ja äkkirikastuneita vedetään lokaan, Suomessa aika maltillisesti”, Hämäläinen arvioi.

Hän sanoo, että rikkaat ovat monesti julkikkia vasten tahtoaan.

”Useat pidättäytyvät poissa julkisuudesta. Kateus on valtava voima, eikä sitä haluta ruokkia.

Amerikkalaistyylistä rikkaiden tai rahantekijöiden ihannointia Suomessa ei juuri näe.”

LEA LAPPALAINEN

Tyhjän päällä

”Ihmisen tehtävä ei ole haalia itselleen hyvää yli tarpeen, vaan jakaa Jumalalta tulevaa hyvää eteenpäin.”

”Luterilaisuus korostaa ahneuden vastavoimana kohtuullisuutta”, sanoo systemaattisen teologian professori **Antti Raunio** Joensuun yliopistosta. Nykyajan maallistunut ihminenkin ymmärtää puheen mammonasta. Raunio on mielestä kirkon kuuluu syventää asiaa ja muistuttaa siitä, mikä on ihmisen hyvän lähde.

”Onko se yksinomaan oma menestys, taloudellinen hyvä, maine tai hurskaus, joiden tavoittelemisen voivat joutaa ahneuteen.”

Lutherin mukaan kaikki hyvä tulee Jumalalta.

”Suhde Jumalaan on kohdallaan, kun annetaan Jumalan olla Jumala ja ote-

taan kaikki hyvä vastaan häneltä.”

Raunio sanoo, että aika on näyttänyt, mihin ahneus on ihmiskuntaa vienyt. Elintasolla ei enää ole todellista pohjaa. Pian ollaan tyhjän päällä.

”Ahneudessaan ihminen on antanut elintason nopean nousun pettää itseään.”

Talous ei ole Raunioin mukaan irrallinen asia.

”Talous ja markkinat on tarkoitettu ihmisen palvelijoiksi. Toimiakseen hyvin, ne edellyttävät luottamusta. Kysymys siitä, kehen ihmisen tulisi luottaa ja ketä palvella ei ole taloudesta erillinen teologinen ja eettinen asia, vaan se koskee syvästi myös talouselämän perusteita.”

”Uusin Katekismus kehottaa elintason laskuun”, Antti Raunio muistuttaa.

”Finanssitalous on pörssikurssien villiä ja päätöntä liikettä laajakuvanäytöillä maailman finanssikeskuksissa.”

Aloitetaan uskosta, maallisessa mielessä.

”Pääomamarkkinat hinnoittelevat tulevaisuudenodotuksia. Odotukset ovat uskon kysymyksiä. Luottamus on tärkeä tekijä: yrityksen sanoihin pitää voida luottaa, pankin tulee olla luotettava, uskottava. Kun ei voi tietää,

Pia:” Tieto tuo valtaa. Tiedon pitää olla kaikin saatavilla, esimerkiksi hyvin varustetuissa kirjastoissa. Mutta olenko ahne, jos lähdän Helsinkiin huippukouluun?”

Anttu: ”Jos eliittikoulut sijoitetaan tiettyihin kaupunkeihin, se syö maaseudun elinvoimaa, koulut tyhjenevät ja ne lakkautetaan.”

Liian vähän aikaa ajatella

Mitä meillä Suomessa on liian vähän?

Anttu: ”Aikaa ajatella. Istua alas, kuunnella linnun laulua, antaa mielen lukkojen avautua.”

Pia: ”Ahneus kaiken maailman asioihin vaikuttaa siihen, ettei ole aikaa.”

Mitä pitää ahnehtia?

Anttu: ”Rakkautta. Yhteisöllisyyttä, joka on toisen huomaamista, talutat mummon kadun yli. Oma rauhallista aikaa kannattaa etsiä.”

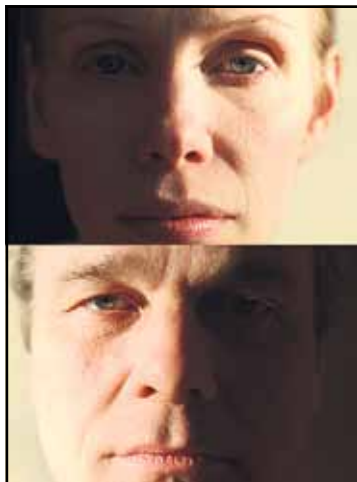
Meri: ”Kokemuksia, jotka rikastuttavat. Riskejä haluaisin ottaa.”

Pia: ”Sellaista elämää, joka on muutakin kuin kuluttamista.”

”Ahneus on ollut esillä uskonnon ja filosofian kursseilla”, Anttu (vas.), Pia ja Meri kertovat.

SEURAKUNNAT 28.9.–11.10.11

Fundamentalisti

entinen ”kohupappi”, liberaali epäilijä ja teologi Markus Hautala haluaa nyt kertoa tapahtumista, jotka johtivat hänen kirkosta eroamiseensa. Tapahtumaketjuun liittyy myös 20 vuoden takaa jatkoriparilta tuttu Heidi, josta on tullut kiihkeä fundamentalisti...

JOENSUUN KAUPUNGINTEATTERI

klikkaa **NETISSÄ** kaupunginteatteri.jns.fi

Tervetuloa teatteri-, shoppailu- ja kaupunkilomalle Joensuuhun!

Liput alkaen 18/16 € Carelicumista p.013 267 5222 tai Lippupalvelusta

Tuomiokirkko avoinna tustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23. Puh. 040 4848 256
Perjantaimessu pe 30.9. klo 19.
Lasten lauantai, urkumusiikkia lapsille la 1.10. klo 15. Anu Pulkkinen.
”Messu soikoon!” su 2.10. klo 10. ”Virsi lasten riemu- na”. Mikkelinpäivän perhemessussa Kallaveden lapsikuoro, johtaa Richard Nicholls. Nokkahuilua soittaa Risto Ruuskanen. Saarnan paikalla nuorten ja lasten draamaryhmän esittämä kuvaelma. Sari Kärhä, Anu Pulkkinen.
Viikkomessu ke 5.10. klo 19. Liisa Penttinen.
Perjantaimessu pe 7.10. klo 19.
Urkutuokio la 8.10. klo 15. Anu Pulkkinen.
”Messu soikoon!” su 9.10. klo 10. ”Virsi vaskien viet- vänä”. Haapaniemen Nuorisopuhallinorkesteri, joh- taa Harri Ulmanen. Kant- torina Pertti Rusanen ja urkurina Anu Pulkkinen, saarnaa Ilpo Rannankari, liturgina Liisa Penttinen.
Viikkomessu ke 12.10. klo 19. Lauri Kastarinen.

KESKUSSEURA- KUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259
Torstaiseurat to 29.9. klo 18. kerhohuone Samuli.
Aasialainen juhla-ateria su 2.10. klo 12.30. Liput ennakkoon puh. 040 4848 259.
Raamattupiiri ti 4.10. klo 17. Olli Viitaniemi. Kerho- huone Aaronissa, Suoka- tu 22 C.
Keskikaupungin palvelu- piiri ke 5.10. klo 13. Kerho- huone Eetussa.
Juhani Aho 150 vuotta konsertti ”Kukkia kevä- seltä niityltä” su 9.10. klo 14. J.Ahon tekstejä ja suo- malaisten säveltäjien mu- siikkia. Lippu 15 /12 €. Järj. Himmeli ry.
Lähimmäispalvelijoi- den ryhmä ma 10.10. klo 16 kerhohuone Samulissa. Vieraista Alavasta. Varpu Ylhäinen, Sisko Laitinen ja Sirpa Pesonen.
Eläkeläisten virkistyspäi- vä ke 12.10. klo 11. Raamat- tutunti ”Jeesus antaa elä- män”, kristittyinä Japanis- sa Virpi Soveri. Iltaapäivällä asiaa japanilaisesta kieles- tä ja tekstauksesta, Virpi Soveri.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO Inkiläntie 7

Emäntä puh. 040 4848 273
Käsityöryhmä ma klo

9.30 seurakuntatalon ala- kerrassa.
Inkilänmäen palvelupiiri ke 28.9. klo 13. Laulamme kiitosvirsiä Pertti Rusanen johdolla.
El eläkeläisten virkistys- päivää ke 5.10. klo 11.
Perhejumalanpalvelus su 9.10. klo 12. Saarnan to- teuttaa varhaisnuorten leiriläiset, liturgia Sari Kär- hä, kanttorina Pertti Rusanen.
Raamattupiiri ti 11.10. klo 16.30. Liisa Penttinen.
Inkilänmäen palvelupiiri ke 12.10. klo 13. Musiikilli- nen toimintatuokio Anna Kosolan tahdittamana.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoimma ma-to klo 11-15. puh. 040 4848 272
Puuropäivä ma 3.10. klo 11-13. Tarjolla riisipuuroa.
Raamattuhetket tiis- taisin. Ti 4.10. klo 13.

NUORET

Isoskoulutus to 29.9. klo 17 Keskuseurakuntata- lolla, Suokatu 22 E.

VARHAISNUORET

Varhaisnuorten kerhois- sa tilaa seuraavasti: Kok- kikerho ti klo 17 Inkilän- mäen seurakuntatalol- la, Inkiläntie 7. 4.-6. luok- kalaisten tyttöjen ja poiki- en liikuntakerho ti klo 16 Snellmanin koululla. 2.-4. luokkalaisten tyttökerho

ti klo 17 Keskuseurakun- tatalolla, Suokatu 22 E. Li- sätietoja nuorisotyönoh- jaaja Jarkko Voutilaiselta puh. 040 4848 285.

LÄHETYS

Näpertäjät ti 4.10. klo 13 kerhohuone Aaronissa, Suokatu 22 C.
Kotien lähetyspiiri ke 5.10. klo 13 Maija Erosella, Tulli- portinkatu 26 B.

DIAKONIA

Keskuseurakuntatalon diakoniatoimisto Suo- katu 22 C-rappu avoinna ma ja ke klo 9-10.30, puhe- linpäivystys ma ja ke klo 10.30-11.30, puh. 040 4848 253. Diakonissa Pirjo Lit- manen ja diakoni Birgitta Oksman-Kettunen.
Diakoniatoimisto Inki- länmäen diakoniatoimis- to (Inkiläntie 7) avoinna ti klo 9-10.30. Puhelinpäivys- tys ti klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 254, diakoni Varpu Ylhäinen, puh.040 484255.
Seurakuntien lähim- mäispalvelun peruskurs- si 28.-30.10. Pyhän Johan- neksen kirkolla. Ilmoit- tautumiset 7.10. mennen- sä Katri Kunnakselle puh. 040 4848 464. Lisätiedot Varpu Ylhäinen, puh. 040 4848 255.
Vanhusten ryhmät Val- keisen sairaalassa, Valkei- sen korttelikerho ja Pappi- lassa, Pappilan kortteli- kerho. Jos haluat kerhoon, ota yhteys diakoni Birgitta Oksman-Kettunen puh. 040 4848 284.

PERHETYÖ

Tuomiokirkkoseurakun- nan perheiden syysretki 19.- 21.10. Turkuun. Ilmoit- tautumiset Raija Luoman- perälle 29.9. mennessä ma-pe klo 8-16 puh. 040 4848 248. Hinta: 100 € ai- kuinen ja 50 € lapsi. Lisä- tietoja: www.kuopionseu- rakunnat.fi/tuomiokirkko sekä kati.ukkonen@evl.fi ja sari.karha@evl.fi.
Pulinkerho yhden van- hemman perheille su 16.10. klo 16-18 Keskuseu- rakuntatalolla. Lastenhoi- to järjestetty. Ilmoittau- tuminen ja lisätietoja kati. ukkonen@evl.fi tai puh. 040 4848 252.
Perhekerho ke 28.9. klo 9-11. ”Enkeleiden kanssa”, ke 5.10. ”Luonnossa lähellä Jumalaa” ja ke 12.10. ”Mei- dän perheen perinteet” Inkilänmäen seurakunta- talolla, Inkiläntie 7.
Naisten lenkkiipiiri ma 3.10. klo 18 Poukamassa. Lisätietoja kati.ukkonen@ evl.fi tai puh. 040 4848 252
Perhekerho ti 4.10. klo 9.30-11 ”Luonnossa lähellä Jumalaa” ja ti 11.10. ”Mei- dän perheen perinteet”. Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E.

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönössä. Katso lisää Rönön sillan kupeessa olevalta ilmoit- tustaululta.
Pyhäkoulu alkaa su 2.10. klo 16 Keskuseurakunta- talolla, Suokatu 22 E.
Pyhäkoulu alkaa su 2.10. klo 17 Hermanninauki- on Sibeliuksen Akatemian ti- loissa, Hermanninaukio 3.

KASTETUT

Jose Kasper Mikael Sipi- nen, Tatu Kasper Juha- ni Haatainen, Saaga Auro- ra Ylitalo, Paavo Iivari Pii- rainen, Onni Ahti Santeri Antikainen.

KUULUTETUT

Lasse Tapio Hämläinen ja Erja Anitta Kyllönen , Timo Olavi Hartikainen ja Stiina Paula Ilona Malinen.

KUOLLEET

Erkki Olavi Hakkarainen 80 v, Lyyli Poutiainen 94 v, Eila Sanelma Salolahti 86 v, Kari-Matti Markola 71 v, Anni Thure 85 v, Vappu Aliisa Maukonen 91 v, Liisa Ilona Hämläinen 69 v, Arvo Kalervo Koivisto 86 v, Matti Onni Aleksi Nur- mi 74 v, Raimo Kalle Ve- näläinen 64 v, Esko Ilmari Havia 67 v.

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298
Messu Mikkelinpäivä- nä su 2.10. klo 10. Saarnaa Hannu Koskelainen, litur- gina Juha Välimäki, kant- torina Ossi Jauhainen, se- niorikuoro. Eläkeliiton Kuopion yhdistyksen kirk- kopyhä.
Messu su 9.10. klo 10. Saarna ja liturgia Anu Kivi- ranta, kanttorina Ossi Jau- haiainen, bändi, kirkkokuo- ro, isoskoulutettavat. Kirk- kokahvit.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Käsityö- ja askartelupiiri 29.9. ja 13.10. klo 12.30-14 kirkon alasalissa. Piiri ko- koontuu joka toinen to (parittomat vkot). Lisätie- toja Sirpa Pesoselta puh. 040 4848 297 tai Ulla Tu- ruselta puh. 040 4848 325.
Kirjallisuuspiiri to 29.9. klo 14. Kerhohuone 1. Kir- ja: Juhani Aho, Papin rou- va. Yht.henk. Aino Mikko- nen puh. 040 7071 499.
Hengellisen elämän läh- teillä su 2.10. klo 16. San- tiago de Compostellan tie. Suuren suosion saaneelta pyhiinvaeltajan tieltä ker- too kuvin ja sanoin koke-

muksiaan tuomiorovas- ti Matti Järveläinen. Ilta päättyy keskustelun jäl- keen viimeistään 17.30. Ti- laisuudessa ei tarjoulua.
Eläkeläisten päiväpiiri 4.10. klo 12-14. Histori- aa pitkin poikin. Ruokai- lu 3 €.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311
Mukulakirkko su 2.10. klo 16. ”Siellä viihtyvät isot ja pienet...” Messua toteut- tamassa Pirjo Kuula, Leila Savolainen, Tuija Turunen, Eila Järvelä, Eeva Saarelai- nen, Sirpa Pesonen sekä kirkkomusiikki opiskeli- jat, Neulamäen päiväker- holaiset, Iltapäiväkerholai- set sekä lapsikuoro. Kirp- putori. Tuotto Botswanan nimikkolähetti Iiris Kont- ran työn tukemiseen. Kirk- kohetken jälkeen ruokailu (vapaaehtoinen maksu).

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307
Rauhanyhdistyksen seu- rat ke 5.10. klo 19.
Messu su 9.10. klo 13. Saar- naa Juha Välimäki, litur- gina Heikki Kemppainen, kanttorina Leila Savolai- nen, Särkiniemen lapsi- kuoro. Messun jälkeen 70-, 75-, 80-, 85- ja 90-vuotiai- den syntymäpäiväjuhla.
Oletko kiinnostunut su- kututkimuksesta? Pent- ti ja Unto Heikkinen sekä Teuvo Heiskanen kerto- vat sukututkimuksesta Särkituvassa Särkiniemen seurakuntatalolla to 6.10. klo 13.

VARHAISNUORET

Kouluikäisten kerhot - Kerhot alkavat vkolla 38, tervetulleita ovat koulu- ikäiset lapset ja nuoret. Kerran viikossa kokoontu- vissa kerhoissa monipuoli- sta toimintaa sekä tutus- tumme kristinuskon pe- rusasioihin ja kirkkovuo- den kulkuun hartauksis- sa. Vetäjinä toimivat kou- lutetut kerhonohtajat. Kerhoihin ei ilmoittaudu- ta etukäteen. **Alavan kir- kolla, Keihäskatu 5:** Ma: kokkikerho *1-6 lk klo 17 - 19, poikien salibandykerho 4-6 lk klo 17-18. Ti: tyttö- jen kuvataidekerho 2-6 lk klo 16.30-18. Ke: kokkiker- ho* 1-6 lk klo 17-19, liikun- takerho 2-6 lk klo 17.15- 18.15. *Voit valita Kokki- kerhoista jommankum- man. 1 kerho/vko. To: sa- libandykerho 1 lk klo 16- 17, salibandykerho 2-3 lk klo 17-18. **Lehtoniemen kerhotilassa, Lehtonie- mentie 107:** Ti: monitoi- mikerho 1-6 lk klo 17-18. **Martti Ahtisaaren kou- lulla:** Salibandykerho 1-6 lk klo 16.30-17.30 (Sisään-

Hyvä mieli lapselle
10-vuotisjuhla

La 8.10.2011 klo 10 - 13
Kuopion kaupungintalon juhlasalissa

Pohjois-Savon OP

CARLSON

SAVON SANOMAT savonsanomati.fi

50 KUOPION AUTOKAUPPA.fi

KUOPIO

KUOPION EV.LUT SEURAKUNNAT

MLL

MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON Kuopion yhdistys

unicef

Punainen Risti

TAPAHTUMAN AVAUS JA TILAISUUDEN SUOJELIJA

tuomiorovasti Ilpo Rannankari

ALAVAN SRK LAPSIKUORO esiintyy

kanttori Leila Savolaisen johdolla

LAULULEIKKEJÄ

leikittäjänä lastenohjaaja Maria Ikonen

KUOPION SIRKUS

esiintyy klo 11.15

TAIKURI MIKA MAGIA

esiintyy klo 12.00

SATUVAARI KASVOMAALAUSTA TAIKATAIKINAN LEIVONTAA ASKARTELUA ONGINTAA 1 €

PUNAISEN RISTIN ensiapuryhmä mukana

TARJOILUA

Aikuisille kahvi ja pulla 2 €
 Lapsille pulla, pipari ja mehu ilmaiseksi

JUONTAJANA Birgit Palm

Järjestää: Työväen Sivistysliiton Kuopion opintojärjestö ry.

Kaikille avoin!
VAPAA PÄÄSY!
TERVETULOA!

Tuomiokirkkoseurakunnan Lapsiperheiden syysretki Turkuun 19.-21.10.

Retken hinta 100 € aikuinen ja 50 € lapsi.

Lisätietoja: www.kuopionseurakunnat.fi/tuomiokirkko sekä kati.ukkonen@evl.fi ja sari.karha@evl.fi

käynti parkkipaikan puoleisesta pääovesta). **Neulamäen kirkolla, Vesurikuja 4:** Ma: kokkikerho * 1–6 lk klo 17-19, näytelmäkerho 1–6 lk klo 17.30-19. Ke: kokkikerho * 1–6 lk klo 17-19. *Voit valita jomman kumman kerhoista. 1 kerho/vko. **Neulamäen koululla:** To: salibandykerho 1–6 lk klo 15.30-16.30 (Sisäänkäynti E-ovesta Yläkoulun pihalta). **Särkiniemen seurakuntakodilla, Särkiniementie 20:** Ma: Kokkikerho* 1–6 lk klo 17-19. Ti: kokkikerho* 1–6 lk klo 16.30-18. Monitoimikerho 1–6 lk klo 17.30-18.30. *Voit valita jomman kumman kerhoista. 1 kerho/vko. **Särkiniemen koululla:** Poikien salibandykerho 1–3 lk klo 17-18. Poikien salibandykerho 4–6 lk klo 18-19.

Syksyn leirit. Tyttöjen ja poikien syysleirit 7–13-vuotiaille Ryttyllä 11-13.11. (paluu su klo 10), Hirvijärvellä 18.–20.11. (paluu su klo 13 Gospel Junior –messuun). Molemmille leireille voidaan ottaa 20 tyttöä ja 20 poikaa. Leirimaksu 16 €. Ilm. ajalla 24.-31.10. www.kuopionseurakunnat.fi/alava tai 31.10. klo 17-18 puh. 040 4848 292. Huom! Jos ilmoittautuneita on enemmän kuin voimme ottaa, arvomme leiripaikat. Muista ilmoittautuessaasi laittaa yksi kaveritoive, niin se huomioidaan arvonnassa yhteydessä.

Rovastikunnallinen isien ja poikien leiri 9. – 11.12. Ryttyllä. Leiri on tarkoitettu isille ja kouluikäisille pojille. Ilmoittautumishjeet löytyvät 9.11. ilmes-tyvässä Kirkko ja Koti -lehdessä sekä www.kuopionseurakunnat.fi sivuilta. Lisätietoja kerhoista ja leireistä saat nuorisotyön ohjaajilta, Jukka Korhonen puh. 040 4848 292, Pia Sahi Sousa puh. 040 4848 293.

Kuopion Metsäpojat - Syksyn partiotoiminta on käynnistynyt. Voimme ottaa 7-10 -vuotiaita poikia Alavan sudenpenturyhmään, joka kokoontuu keskiviikkoisin klo 17-18 Alavan kirkolla. Yhteydenotot lippukunnanjohtajaan Tero Tuomisojaan puh. 044 5377 738.

MUSIIKKI

Popo Salamin afrokurs- si - Laulamme ja soitamme afrikkalaisin rytmein kolmena torstaina 6.10., 3.11. ja 24.11. klo 18-20 Neulamäen kirkolla. Ilta-apa- la. Avoin kaikille. Lisäinfoa kantoreilta: Leilalta puh. 040 4848 323, Ossilta puh. 040 4848 322 tai Jarkolta puh. 040 4848 473.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot - Diakoniatyöntekijöiden ajanvarausvastaanotto: Lehtoniemi (Lehtoniementie 107) ke klo 9-11 Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 (Alava, Niirala, Haapaniemi, Lehtoniemi). Särkiniemen kirkko (Särkiniementie 20) ti klo 9-11 Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 (Särkiniemi- Särkilah- ti). Neulamäen kirkko (Vesurikuja 4) to klo 9-11 Ulla Turunen puh. 040 4848 325 (Neulamäki).

MUUTA

Lähimmäispalvelun peruskurssi - Sinua kutsutaan seurakuntien lähimmäis- palvelun peruskurssille Männistön Pyhän Jo-

hanneksen kirkolle 28.-30.10. Ilm. 7.10. Katri Kunakselle puh. 040 4848 464. Tietoja voit kysyä lähemmin diakoni Sisko Laitiselta puh. 040 4848 326. **Henkilökohtaisesti ohjattu rettriitti** 3.-6.11. Alavan seurakunnan järjestämä rettriitti Ryttyyn leirikeskuksessa. Ohjaajina Leena Rantakokko, Sisko Laitinen ja Ulla Turunen. Hinta 80 /60 € työttömät, opiskelijat ja eläkeläiset. Yhtymän ulkopuolelta tuleville 100/80€. Kustannuksissa tarvittaessa tuetaan. Ilm. 24.10. mennessä Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 ja Ulla Turunen puh. 040 4848 325.

PERHETYÖ

Perhekerhot - Alavan kerhotilat: ma 3.10. Musamylly, Leila-kanttori ja 10.10. Turinatila. Varhaisen vuorovaikutuksen merkityksestä, Tiina Kaartinen. **Neulamäen kerhotilat:** ti 4.10. Musamylly, Leila-kanttori ja 11.10. Turinatila. Varhaiskasvatuksen merkityksestä, Tiina Kaartinen. **Särkiniemen kerhotilat:** ke 5.10. Turinatila. Varhaisen vuorovaikutuksen merkityksestä, Tiina Kaartinen ja 12.10. Musamylly, Leila-kanttori. **Lehtoniemen kerhotila:** ke 5.10. Musamylly, Leila-kanttori ja 12.10. Turinatila. Varhaisen vuorovaikutuksen merkityksestä, Tiina Kaartinen. Lisätietoja Sirpa Pesoselta puh. 040 4848 297 tai www.kuopionseurakunnat/alava.

KASTETUT

Sini Aurora Kilpeläinen, Saana Maria Hurskainen, Aki Juhani Kristian Salo, Enni Vilja Josefiina Vornanen, Freija Eileen Aleksandra Ilola, Frans Enrik Samuel Holappa, Hector Fabio Johannes Autio, Iris Saga Sofia Aspinen.

KUULUTETUT

Jari Tapani Puustinen ja Heidi Maria Damsten.

KUOLLEET

Osmo Juhani Huuskonen 65 v, Eila Helinä Järvinen 82 v, Ida Haatainen 95 v, Eira Kyllikki Nyman 71 v, Impi Vilhelmiiina Hartikainen 92 v, Hannu Tapani Mikkola 68 v, Aili Terttu Marjatta Räsänen 91 v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

puh. 044 4848 336 **Sanajumalanpalvelus** su 2.10. klo 10. Saarna Pette- ri Hämäläinen, liturgia Anna-Maija Hella, kanttori- na Seppo Kirkinen ja Dol- ce Minores. Jumalanpal- veluksessa mukana Valo- harjun, Ryttyyn ja Kurki- mäen päiväkerholaiset oh- jaajineen. **Myrskylähtymessu** su 2.10. klo 18. Kipparina piis- pa Wille Riekinen. Mie- histönä Kuopion Nuori- sokuoro, Esko Konttinen, Juha Määttä, Anni Tanni- nen ja Richard Nicholls. "Risteilyn jälkeen" kahvi- tarjoilu. **Seurakuntailta** ma 3.10. klo 18.30. Aiheena Jumalan huolenpito, Martta ja Ma- ria. Luuk.10: 38-42. **Messu** su 9.10. klo 10. Saarnanäytteen antaa So- fia Salo, liturgia Esko Kont-

tinin ja kanttorina Anna- Mari Linna. Lions-pyhä. Kirkkokahvit. **Seurakuntailta** ma 10.10. klo 18.30. Aiheena Lasa- ruksen kuolleista herättä- minen Joh. 11: 21-45.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345 **Raamattuilta** to 29.9. klo 18.30. Alustus aiheesta, teetä ja korppuja ja yhteis- tä keskustelua. Illan lopus- sa mahdollisuus pyytää esirukousta. Vastuuhenki- lönä pastori Anni Tanni- nen. Kuunteleva rukous, Raili Tiihonen. **Aikuisten takkailta** ke 5.10. klo 18. **Parisuhteen palikat** su 9.10. klo 16 on siirretty poikkeuksellisesti Kallave- den kirkolle. Osallistutaan kahvikonserttiin "Parisuh- teen parhaaksi". Lasten- hoito järjestetty.

VEHMASMÄEN KAPPELI Sotkanniemi 15

puh. 040 4848 351 **Mikkelinpäivä perhe- messu** su 2.10. klo 13. Mat- ti Pentikäinen ja Richard Nicholls.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545 **Messu** su 9.10. klo 10. Vie- railija Sudanista, tulkkina Juha Määttä, Reijo Mus- tonen ja Anne Keränen. Kirkkokahvit ja Lähetys- työn päiväjuhla seurakun- takodilla.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547 **Perheen Pyhän ja 3-vuo- tiaiden synttärät** su 2.10. klo 16. Mikko Väisänen, Tuija Soini ja Anne Ke- ränen. **Perhekerho** ma 3.10. klo 9.30. Seuraava perhekerho ma 10.10. klo 9.30. **Puuhailta 4-6 -vuotiail- le** ma 3.10. klo 17.30. Ilm. tekstiviestillä Tuija Soinil- le puh. 040 4848 543 pe 30.9. klo 16 mennessä. Syvänniemen pappila Kuttajärventie 6 puh. 040 4848 548 **Perhekerho** to 29.9. klo 9.30. Seuraava perhekerho to 6.10. klo 9.30. **Puuhailta 4-6-vuotiaail- le** ti 4.10. klo 17.30. Ilm. tekstiviestillä Tuija Soinil- le puh. 040 4848 543 pe 30.9. klo 16 mennessä.

NUORET

Nuortenilta to 29.9. klo 18. Kallaveden kirkolla. Kii- tosjuhlal. Seuraava nuor- tenilta on to 6.10. klo 18-21, jolloin aiheena on En- kelit.

MUSIIKKI

Kaikkeille avoin kahvikon- sertti su 9.10. klo 16 Kal- laveden kirkossa. "Pari- suhteen parhaaksi", KRS:n musiikkityön hyväk- si Mirja & Pertti Eskelisen 35-vuotishääpäivän mer- keissä. Muusikko Heikki Mikkonen esiintyy, pastori Petteri Hämäläinen, Tauno Salmi, kuvatarina. Mah- dolliset muistamiset Kan- san Raamattuseuran Sää- tiö: tilinro: 210338-5577, vii- te Eskeliset (tai kolehti- haaviin paikan päällä). Il- moittautumiset 5.10. men- nessä Mirjalle puh. 0400 974 452 tai eskelinenmir- ja@gmail.com.

Kuopion kesäyliopisto / Snellman-instituutti ry

Lasten yliopiston syyslomaretket:
Heurekaan Vantaalle 18.10.
Jyväskylän Kallioplanetaarioon 20.10.

Yli 60 täydennyskoulutuskurssia syksyllä 2011

www.kuopionkesayliopisto.fi

POHJOIS-SAVON
LASTENSUOJELUN KEHITTÄMISYKSIKKÖ

etsii leikki-, koulu- ja
nuoruusikäisille lapsille

TUKI- JA SIJAISPERHEITÄ

Voisiko Sinun perheesi tarjota
turvallisen kodin?

Ota yhteyttä. kerromme lisää.

sosiaalityöntekijä

Sirkka Huusko

p. 044 740 1992

johtava sosiaalityöntekijä

Tarja Pitkänen

p. 044 740 1991

s-posti: etunimi.sukunimi@siilinjarvi.fi

www.pslastensuojelu.fi

LAPSET JA PERHEET KASTE

Onko perheesi lakiasiat kunnossa?

- Tarvitsemmeko avioehtosopimuksen?
- Pitäisikö testamentti päivittää?
- Miten perinnönjako hoidetaan?
- Kuka hoitaa asiani, jos en itse pysty?

Ota yhteyttä pankkimme lakipalveluihin, niin saat vastaukset Sinua askarruttaviin perheoikeudellisiin kysymyksiin.

Kun olet OP-bonusasiakas, saat bonusta tavallisesta pankkiasioinnista - lainat mukaan lukien. Bonuksia voit käyttää myös lakipalveluiden palkkioiden maksamiseen.

Varaa aika asiantunti-
joillemme numerosta
010 258 8503 ja
tule käymään.

Pohjois-Savon OP

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero
Puustinen
www.kamaan.fi
044-3281000

Kodin
Helga

Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

www.orden.fi

Tietokoneapu
040 5844 045

- opastus
- tietoturva

Kotitalousvähennys 60%

- Matot
- vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

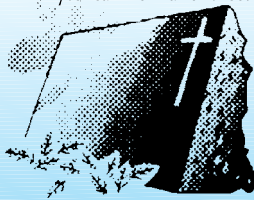
- HAUTAKIVET
- KAIVERRUKSET
- KULTAUKSET
- ENTISÖINTITYÖT
- KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA

Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

Tulevia kulttuurimatkoja

25.-28.11. Prahan ooppera- ja
joulutorimatka,
liitänälennolla Kuopiosta
17.-18.12. Yl.n joulu-
konserttimatka Helsinkiin
(Johanneksen kirkko)
Tammikuun lopulla 2012 kylpylä-
matka Pärnuun (Paradise-kylpylä)
Ohjelmassa musiikkiohjelmaa ja
retkiä.

10.-11.3.12 Tampereelle oopera-
matka (Wagnerin Tannhäuser)
Savonlinna 2012; 5.7.12
100-vuotisjuhlagaala ja 15.7.12.
Karita Mattilan konsertti
Ilm. ja tied. yht.henkilöltä,
puh. 050-529 1814,
iltaisin ja viikonloppuisin.
Matkoillamme vastuullisena
matkanjärj. toimivat matkatoimistot
Tervetuloa mukaan!

leikkaa talteen

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin

*Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422*

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

SADEVESIKOURUT

- tikkaat - kattosillat
- lumiesteet - piipunhatut

Max-team.fi, Katekuja 4, Vuorela
Marko Mäki-Turja p. 0400 545 893
ps. varmista paikallaolo

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriona Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Kuopion Tila-Auto Oy

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com www.tila-auto.com
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe **Ke klo 9-12**
Kuopio **Siilinjärvi**
Hapelähteenkatu 41 Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina
Puh. (017) 462 1511
... ja hymysi huomataan

*Pesu
Leenat Oy*

*Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille*

Liipasentie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO
017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

SEURAKUNNAT 28.9.–11.10.11

LÄHETYS

Naisten lähetyslölyt ke 28.9. klo 18 Ryttylly. Lähtö kirkolta klo 17.30 ja Petoselta klo 17.35. Osallistumismaksu 5 €. Saunomisen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä. Juha Määttä ja Kerttu Nygren. **Tyynyliinatalokoot** la 8.10. klo 9 Kallaveden kirkolla. Ilmoittautumiset 3.10. mennessä Katrille puh. 040 4848 334.

DIAKONIA

Lähimmäispalvelun peruskurssi (srk-yhtymän yhteinen) 28.-30.10. Männistön Pyhän Johanneksen kirkolla. Ilmoittautuminen 7.10. mennessä Katri Kunakselle puh. 040 4848 464. Lisätietoja Riitta Reimalta puh. 040 4848 370. **Omaishoitajien vertaisryhmä** ti 4.10. klo 13 Petosen seurakuntatalon takahuoneessa.

Karttulan alue: Diakoniatoimiston uusi päivystysaika to klo 9-11 (Seurakuntakoti, Kissa-kuusentie 14).

Vanhusten viikolla vierailu ti 4.10. klo 13. Virekotiin ja Leväsen palvelukeskukseen to 6.10. klo 13.30-15. Ilmoittautuminen Maarit Kirkselle puh. 040 4848 369.

Leväsen kammari ma 10.10. klo 12.30 Leväsen palvelukeskuksessa, Leväsentie 27, joka toinen ma. Runoraati, Maarit Kirkinen.

Hyvän hoidon päivä ke 12.10. klo 10.30. (Omaishoitajille, hoidettaville ja kyytipalvelua käyttäville) Ryttylly leirikeskuksessa. "Jeesus antaa elämän", Riitta Reima ja Osmo Rissanen. Ilmoittautuminen diakoniatoimistoon puh. 040 4848 332 ma tai to klo 9-10 (voit jättää myös viestin vastaajaan).

MUUTA

Ehtoollishetki to 29.9. klo 13 Jaakkolassa. **Seurakuntailta Penkereellä** ma 3.10. klo 18.30. Jumalan huolenpito, Martta ja Maria. Luuk. 10. Raili Rantanen. **Hautausmaan siivoustalkoot** ti 11.10. klo 8 Karttulan vanhalle hautausmaalla. Ruokailu klo 11 seurakuntakodissa. Talkoot jatkuvat Sankarihautausmaalla. **Siivoustalkoot Valkeiselä** ke 12.10. klo 8. Ruokailu klo 11. Jatkuu iltapäivällä. **Siivoustalkoot Syvänniemen hautausmaalla** to 13.10. klo 8. Ruokailu klo 11 pappilassa. Jatkuu tarvittaessa iltapäivällä.

PERHETYÖ

Perhekerhot - Ti Petosen seurakuntatalolla ja Valoharjulla klo 9.30-11. Ke Jynkänvuoren kerhohuoneella, Kallaveden kirkolla ja Kurkipirtissä klo 9.30-11. **Huom! Uusi to klo 9.15-10.45 Sotkanniemessä (Nuottaniemi 72).** **Kirkkomuskari** su 2.10. klo 17 Kurkimaessä (kerhohuone). **Taidetiistai** ti 4.10. klo 9. Tervetuloa koko perhe kädentaitojen pariin klo 9.30-11.30 tai klo 13-15.

PIIRIT

Sotkanniemen työseura to 6.10. klo 18.30 Liisa ja Heikki Korhosella, Kumpuniemi 44. **Puutossalmen lähetyspiiri** ti 11.10. klo 13 Hilja Airaksisella, Pyörönkaari 28 as. 31. Katri Heikkinen.

AIKUISTYÖ

Miesten sauna- ja takkailta pe 30.9. klo 18. Koonnumme Carlsonin Sport-osastolla, Kauppakatu 36. Matti Pöyhönen ja Heikki Haatainen esittelevät erä- ja kalastustarvikkeita. Erityisalennus tuotteista tilaisuudessa ja lisäksi yllätys. Ilmainen pyssyköinti tavaratalon paikoitustalossa. N. klo 19.30 saunat Kuopion Pursiseuran Pirttiniemen majalla, Vesitie 15, jossa myös iltapala. Uskon sana, evankelista Eliina Heinonen, laulu Jeesuksesta, Juhani Happonen. **Miesten saunailta** ke 5.10. klo 17.30 Pekka Hutusella, Kujarinne 18. Sauna lämmin klo 17.30 alkaen, keskustelu ja ohjelma noin klo 19. Omat makkarat mukaan. **Olotilatiistai** ti 11.10. klo 11.30 Penkereen leirikeskuksessa. Enkeleiden kanssa.

KASTETUT

Aapeli Kristian Miettinen, Eetu Leo Juhani Moilanen, Aapo Tauno Savolainen, Stella Lumia Heikkilä, Aku Kaapo Karjalainen, Elli Lydia Heiskanen, Jimi Anton Oliver Hartikainen, Emmi Adaliina Kinnunen, Venla Sofie Heleen Kelloniemi, Lenni Samuel Miettinen, Julius Johannes Kaikkonen, Maisa Unna Ilona Rönkkö, Romeo Prince Gabriel Ruuskanen, Fanny Elli Sofia Nyrkkö, Klaus Eerik Hintikka, Wäinö Emil Aukusti Koponen, Emma Alexandra Ovaskainen.

KUULUTETUT

Jouni Markus Blomerus ja Hanna Marketta Kukkonen, Mika Kristian Keinänen ja Erika Augusta Fabritius.

KUOLLEET

Viljo Olavi Kapanen 96 v, Osmo Tapio Tuovinen 77 v, Tatu Kristian Asikainen, Pentti Kalevi Kokkarinen 82 v.

PYHÄN

JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386 **Perhekerho** su 2.10. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen, liturgia Salla Tyrväinen, kanttorina Riitta Matilainen. Lapsikuoro. Enkelikirkko lapsille, perheille ja isovanhemmille. Kirkkokahvit. **Messu** su 9.10. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen ja liturgia Salla Tyrväinen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnotinkatu 24

puh. 040 4848 386 **Siioninvirsiseurat** su 2.10. klo 18. Mika Niskanen, Lauri Paatero. **Naisia Raamatussa - Raamattupiiri työikäisille naisille** ke 5.10. klo 18. Aulikki Mäkinen, puh. 040 4848 383. **Rauhanyhdistyksen lähetysseurat** la 8.10. klo 18. **Viittomakielinen messu** su 9.10. klo 13. **Iltakirkko** su 9.10. klo 18. Kolmen vartin kirkossa teemana "sato". Musiikki, sanat ja hiljaisuus johdattavat meitä eteenpäin. Kirkon jälkeen mahdollisuus jutusteluun ja yhdessäoloon seurakuntasalissa. Salla Tyrväinen ja Aulikki Mäkinen. **Kätevät kädet** ti 11.10. klo 17-20. Vieno Arpola.

DIAKONIA

Seurakuntien lähimmäispalvelun peruskurssi 28.-30.10. Pyhän Johanneksen kirkolla. Ilm. kursseille 7.10. mennessä Katri Kunakselle puh. 040 4848 464. Kaikki ilmoittautuneet haastatellaan. Lisätietoja Mari Mertanen puh. 040 4848 406.

Ukintupa Huom! Tiistain hartausaika muuttunut, uusi aika klo 11.30. To 29.9. klo 12 teemapäivässä Kirsi Niskanen kertoo diakonia-työntekijän työpäivästä. Kahvit ja piirakoita myytävänä.

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystys ti klo 9-10 Pyhän Johanneksen kirkolla, puh. 040 4848 384. Alueet: Saarijärvi, Kelloniemi, Kuivinniemmi, Rahusen kangas ja Kettulanlahti. Vanhalla kirkolla, puh. 040 4848 385. Alueet: Männistö, Linnanpelto, Tiuhotat ja Ikonniemi. **Elämää etsimässä -piiri** to 29.9. klo 14.30-16 Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Valinnat ja tahdonvapaus, Liisa Tiainen. **Perhekerho** su 2.10. klo 10. Pyhän Johanneksen kirkossa. Saarna Aulikki Mäkinen, liturgia Salla Tyrväinen, kanttorina Riitta Matilainen. Lapsikuoro. Kirkkokahvit. Linja-autokuljetus ikäihmisille (Jääskeläisen auto) reittiä: Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 8.50, Kaijan padan pysäkki klo 8.55, Pihlajaharjuntien ja Rahusentien risteys klo 9, Kelloniemen Sale klo 9.05, Ikonniemi (Malminkatu 13 pysäkki) klo 9.10, Sotilaspojan kadun pysäkki klo 9.15, Tellervonkadun pysäkki 9.20, Lönnotinkadun pysäkki (Lönnotinkatu 11 kohdalla) klo 9.25, Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) klo 9.30, edelleen Kallionkadulle ja Pohjolankatua Lönnotinkadulle, Saariatan pysäkillä klo 9.40, Pyhän Johanneksen kirkolla.

le. Paluu samaa reittiä alkaen klo 11.45.

Hyvän Mielen Päivä ke 5.10. klo 11-13.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. Valtakunnallisen Vanhustenviikon vieraana tietokirjailija, Väärnin pappilan emäntä Minna Kettunen. Diakoniatyöntekijät. Linja-auton (Jääskeläisen auto) reitti: Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 9.50, Autotalo-Kuopion pysäkki Kallantie 15 klo 9.55 (entinen Kaijan padan pysäkki), Pihlajaharjuntien ja Rahusentien risteys klo 10, Kelloniemen Salen jälkeinen pysäkki kaupunkiin päin klo 10.05, Ikonniemi (Malminkatu 13 pysäkki) klo 10.10, Sotilaspojan kadun pysäkki klo 10.15, Tellervonkadun pysäkki 10.20, Lönnotinkadun pysäkki (Lönnotinkatu 11 kohdalla) klo 10.25, Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) klo 10.30, edelleen Kallionkadulle ja Pohjolankatua Lönnotinkadulle, Saariatan pysäkillä klo 10.40, Pyhän Johanneksen kirkolle. Paluu samaa reittiä alkaen klo 13.30. Päivän kutsunnukset 5 €.

Vanhan kirkon ystäväkerho ma 10.10. klo 13-14.30 sivusalissa. Terveisiä Bangladeshista, Seija Hyvärinen.

MUUTA

Hartaudet ma 3.10. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodilla, Päivärinteentie 29. Lauri Paatero.

PERHETYÖ

Perheleiri Hirvijärven leirikeskuksessa 22.-23.10. Lähtö Pyhän Johanneksen kirkon parkkipaikalta la klo 9, paluu su klo 15. Hinta 5 €/lapsi, 10 €/vanhempi. Lisätiedot Salla Tyrväinen, puh. 040 4848 320, lisätiedot ja ilm. 7.10. mennessä Kirsi Niskaselle, puh. 040 4848 407. **4-vuotissynttärät** 9.10. klo 16 Pyhän Johanneksen kirkolla. Syntymäpäivil-

RUKOILEMME

Herra,
jokaisesta leivästä
olemme lohkaisseet palasen
ja tuomme ne sinulle siunattaviksi,
että niistä riittäisi jaettavaksi
monille nälkäisille.

Miksi olet niin hiljaa Jumala?
eikö se riittä?
tarvitsetko isompia paloja?

Vai tarkoitatko sinä,
että meidän pitäisi tuoda
koko leipämme
sinun siunattavaksesi
ja sinä jakaisit sen niin
ettei kenellekään jäisi nälkä,
eikä kukaan söisi liikaa
eikä palstakaan
jäisi kuivumaan.

LEA LIGNELL

le kutsutaan tänä vuonna 4 vuotta täyttäviä ja heidän perheitään. Salla Tyräinen.

KASTETUT

Nella Amanda Grekin, Aatos Benjamin Hintsala, Elias Lauri Johannes Pynnönen, Jonne Julius Torvinen.

KUULUTETUT

Anthony Daniel Jean-Christian Husso ja Kati Annika Hartikainen.

KUOLLEET

Irma Kaarina Saikkonen 95 v, Juha Pekka Hollender 47 v, Elina Soilikki Lappalainen 74 v, Eino Johannes Haatainen 72 v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
Gospelkonsertti pe 30.9. klo 18. Popo Salami ja yhtye.
Messu su 2.10. klo 10. Pastori, TT Kati Kempainen Lähetysseurasta saarnaa. Pekka Nieminen liturgi-na, Heikki Hyvärinen, Miina Karasti. Luomus-kuoro, johtajana ja kanttorina Jarkko Maukonen. Lapsille pyhäkoulu. Messun jälkeen lähetystilaisuudessa keittolounas ja kirkko-kahvit lähetystyön hyväksi sekä tiedotuksia ja terveisiä lähetyskentiltä. Lähetysnäyttely klo 15 saakka. Unkarilaisen **Tamás Zsólyomin** valokuvanäytelyn avajaiset ke 5.10. klo 18. Kuvia Tokajin alueen luonnosta ja kasveista. Unkarilaisia virsiä ja urkumusiikkia. Ilona Zsólyomi, Jaana Marjanen, Outi Keskipilä.
Professori Jaakko Frösénin kaksoisluennot to 6.10. klo 17 Petran hiiltyneet papyrukset ja klo 19-20.30 Aaroninvuoren arkeologiset löydöt. Väliajalla kahvi- ja voileipätarjoilu, 5 €.
Messu su 9.10. klo 10. Reh-tori, puheenjohtaja Jukka Hautala Herättäjä-Yhdistyksestä saarnaa. Jaana Marjanen liturgina, Sanna Alanen, Pekka Nieminen. Kuopion virsikuoro, joh-taa Anni Pesälä. Keittolounas ja kahvit.
Siioninvirsiseurat su 9.10. klo 12. Sanna Alanen, Erkki Laitinen, Reijo Mattila ja Ilpo Rannankari.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS
Taivaanpankontie 3
Ystävän kam-mari tiis-taisin klo 11-14. Kaikenikäisten kohtaamispaikka. Yhdessäolaa ja kahvi-tarjoilua.
Perhekerho ke 28.9. klo 9.30 Enkelieteinen, 5.10. Tuolitunneli, 12.10. Aarre-arkku.
Eläkeläisten iltapäivä-kerho to 29.9. klo 12.30. Sadonkorjuu- ja pula-ajan muistelua, Aino Mömmö ja Marjatta Rajamo.
Seurakunnan lähetys-työ esillä 30.9.-2.10. Puijon kirkolla. Gospelkon-sertti 30.9. klo 18. Lähe-tysnäyttelyssä pe 30.9. klo 17 alkaen esillä seurakun-nan lähetyskohteet. Näyt-tely on avoinna pe klo 17-20, la 10-14, kahvitarjoilua ja su messun jälkeen klo 15 saakka.
Raamattu tutuksi -luen-to ma 3.10. klo 18.30. Gala-talaiskirje 4, Miina Karasti.

Israel -piiri ke 5.10. klo 14. Ariela Toivanen.
Eläkeläisten iltapäivä-kerho to 6.10. klo 12.30. Seurakunnan lähetystyö, rovasti Pekka Nieminen.
Herättäjän päivät 8.-9.10. **Puijolla** Herättäjän myyjäiset la 8.10. klo 10 Nuorisotalossa ja Puijon torilla. Alkuhartaus, Miina Karasti. Messu su 9.10. klo 10. Keittolounas ja kahvit. Siioninvirsiseurat su 9.10. klo 12. Sanna Alanen, Erkki Laitinen, Reijo Mattila ja Ilpo Rannankari.
Raamattu tutuksi -luen-to ma 10.10. klo 18.30. Gala-talaiskirje 5, Pekka Nieminen.
Avoin tilaisuus eläkkeel-le jääneille ti 11.10. klo 13. Aiheesta ”Anteeksianto kannattelee” alustaa pas-tori Tarja Säynevirta, mu-siikkia Esa Sihvonon. Kah-vitarjoilu.
Midinetti-lähetyspiiri ke 12.10. klo 12.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO Tuomikuja 4

puh. 040 4848 426
Mikkelinpäivän perhe-messu su 2.10. klo 13. Jaa-na Marjanen, Marjo Part-timaa. Päivärannan lapsi-kuoro, johtajana ja kant-torina Joona Saraste.
Tehdään yhdessä -ryh-mä 3.10. klo 18-20. Koruja metalli –ja videonauhasta. Seija Rissanen, Helena Hei-ja-Nuutinen ja Riitta Mur-torinne.
Ystävänpäiväkerho ke 5.10. klo 11. Ruokailu klo 12-13.30, ohjelma, Sairaalaistystä, sairaalasielunhoi-taja Maarit Koivu-rova ja Riitta Murtorinne.
Perheen pyhäpäivän kirkkohetki: Vauvakirk-ko su 9.10. klo 13. Miina Karasti, Susanna Pakkala-Koskelainen ja Joona Sa-raste.
Ystävänpäiväkerho ke 12.10. klo 11. Ruokailu klo 12-13.30, ohjelma, kan-kaanpainanta, Liisa Nen-onen ja Riitta Murtorinne.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE Rypysuontie 28-30

puh. 040 4848 419
Perhekerho ti 4.10. klo 9.30 Tuolitunneli, 11.10. Aarrearkku.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri to 29.9. klo 18.30. Aune Kumpu-laisella, Ranta-Toivalantie 248. Riitta Murtorinne.

MUUTA

Kotiraamis ma 3.10. klo 18. Puijonlaaksolaisissa ko-deissa kokoontuva koti-raamis joka toinen ma klo 18-20. Vetäjänä Tiina Jaak-konen. Lisäinfoa tiinajii@care2.com.
Lähimmäispalvelun pe-ruskurssi (seurakuntien yhteinen) Männistön Pyhän Johanneksen kirkol-la (Kellolahdentie 8) pe-su 28.-30.10. Ilm. 7.10. mennessä Katri Kunnaksel-le puh. 040 4848 464. Li-sätietoja Raililta puh. 040 4848438.

KASTETUT

Aatu Elmeri Matinpoika Palosaari, Alex Toivo Juha-ni Liukkonen, Maija Vili-na Ruhanen, Joel Oskar Ei-nari Pyöriä, Tobias Abram Olavi Malinen, Vili Jaak-ko Hermann Sopanen, Maksi Jaakko Naraathip Honghin.

KUULUTETUT

Mika Petri Tapani Pyöriä ja Pia Johanna Tikanoja, Jar-

no Juhani Jääskeläinen ja Riikka Pauliina Ahonen.

KUOLLEET

Aino Mirjam Laitinen 94 v, Ritva Kaarina Marjatta Jalkanen 64 v, Hilikka Ester Väätäinen 99 v, Harri Tau-no Hiltunen 50 v, Iida In-keri Voutilainen 81 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Messu su 9.10. klo 10. Unto Niskanen ja Taru Parviainen

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Alakouluikäisten kokki- ja askartelukerhot peruttu to 29.9.
Perheen Pyhäpäivä 2.10. klo 16. Nukketatteri Willi Muuli esittää kaikenikäis-ten nukkenäytelmän ku-ninkaan ikiaikainen aarre. Alussa päiväkerholaisten ohjelmaa. Kirkkomehut.
Teemailta Raamatun ää-rellä ma 3.10. klo 18. Mis-sä enkelit ja mitä varten? Unto Niskanen
Nuortenilta ti 4.10. klo 17.30. Takkahuoneessa. Jatta.
Vapaaehtoisten kokoon-tuminen ja syyskauden toiminnan suunnittele-minen ti 4.10. klo 18. Ter-vetuloa mukaan Riistave-den alueseurakunnan va-paaehtoistoimintaan, Lee-na Vartiainen ja Unto Nis-kanen
Perhekerho ke 5.10. klo 9.30. Ruokailu.
Virkistyspäivä ke 5.10. klo 12. Unto Niskanen.
Seurakuntanäytelmästä kirkkokokiista kiinnostu-neita kutsutaan aloitus-palaveriin ke 5.10. klo 17. Kahvitarjoilu
Isoskoulutus ti 11.10. klo 17.30. Takkahuoneessa. Jatta.
Perhekerho ke 12.10. klo 9.30. Valokuvaus. Otam-me perhekerhon ryhmä-kuvan ja lapsilla on mah-dollisuus yksityis- ja sise-ruskuviin.
Viikkomessu ke 12.10. klo 12. Unto Niskanen ja Mar-jatta Piironen. Kirkko-kahvit.

MUUTA

Kirkonvartijoiden ret-ki Siilinjärvelle to 13.10.
Lähtö klo 9.30, paluu noin klo 14. Ilm. Leenalle 3.-7.10. puh. 040 4888 608 tai leena.vartiainen@evl.fi. Ilmoittautumisen yhteydessä tiedot erityisruo-kavaliosta, lähtijän nimi ja puhelinnumero sekä lä-hiomaisten nimi ja puhe-linnumero.

JUANKOSKEN YLÖS- NOUSEMUKSEN KIRKKO Mäntytie 5

Päivärukous to 29.9., 6.10. klo 12.
Messu su 2.10. klo 13. Ju-hani Saastamoinen ja Taru Parviainen.
Rukouspiiri ti 4.10. klo 10.30 Kirkon valmistautu-mihuoneessa.
Aamurukous ke 5.10., ke 12.10. klo 8.
Messu su 9.10. klo 13. Ju-hani Saastamoinen ja Matti Saarela. Syöpäyhdis-tyksen kirkkopyhä. Muka-na Muuruveden mieslau-lajat. Juankosken paikallis-osasto järjestää kirkkokah-vit seurakuntatalolla mes-sun jälkeen. Vapaaehtoi-

nen kahviraha syöpätyön hyväksi.

Avoin päiväkerho ti 11.10. klo 9.30. Jatkuu kirkkohet-ken jälkeen päiväkerho-tiloissa.
Rukouspiiri ti 11.10. klo 10.30 Kirkon valmistautu-mihuoneessa.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Mäntytie 5

Miesten raamattupiiri ke 28.9., 5.10., 12.10. klo 18 pie-nessä kerhohuoneessa.
Lähetysaskartelu to 29.9. klo 10.
Donkkis Big Night pe 30.9. klo 18.
Naisten piiri ma 3.10., 10.10. klo 12 pienessä ker-hohuoneessa.
Perhekerho ti 4.10. klo 9.30 päiväkerhotiloissa.
Juankosken sotaveteraa-nien tupapäivä ti 4.10. klo 12. Mukana kirkkoherra Reijo Leino.
Raamattupiiri ke 5.10. klo 12.
Aamukahviryhmä to 6.10. klo 10.
Seurakuntakerho ke 12.10. klo 12.
Kohtaamispaikka ke 12.10. klo 18.30. Järjestää Kansanlähetys.

MUUTA

Isoskoulutus to 29.9. klo 15.30 Vintissä.
Nuortenilta to 6.10. klo 16 Vintissä.

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24

Perheen pyhän kirkko-hetki su 2.10. klo 13. Ilkka Koponen ja Marjatta Pii-ronen.
”Elämän valoa syksyyn” konsertti la 8.10. klo 18.
Messu su 9.10. klo 13. Mik-ko Huhtala ja Taru Parviai-nen. Sadosta kiittäminen. Kirkkokahvit.

KAAVIN SEURAKUNTAKOTI Kirkkorannantie 1

Kirkkokuoro ti klo 17
Lapsikuoro ke klo 15
80 -vuotiaiden synty-mäpäiväjuhlat ma 3.10. klo 13.
Vanhemman väen palve-lupäivä ti 4.10. klo 11-13.30 Ruokailu ja kahvit 5 €.
Mukana kanttori Taru.
Mielenterveyskuntoutu-jien omaisten ryhmä ma 10.10. klo 14.
Järvi-Kuopion seurakun-nan sururyhmä ti 11.10. klo 18. Ryhmän ohjaajina pastori Mikko Huhtala ja diakonissa Pirjo Julkunen. Lisätiedot ja ilmoittautu-miset 4.10 mennessä Pir-jolle puh. 040 4888 627.

MUUTA

Seurakunnan vapaaeh-toistyyöstä (jumalanpal-veluksissa avustaminen, diakonia ym) kiinnostu-neita kutsutaan suunnit-telukokoukseen ke 28.9. klo 17 Kaavin kirkkoon.
Elsan kerho to 29.9. klo 14 Kortteisen koululla.
Hengellisten laulujen ilta pe 30.9. klo 18. Lauletaan yhteislauluja ja kirkkokuo-ro myös mukana. Kolehti Järvi-Kuopion diakonia-työn kautta lapsiperhei-den avustamiseen.
Elsan kerho to 6.10. klo 14 Maarianvaaran koululla.
Elsan kerho to 13.10. klo 14 Luikonlahden koululla.
Vanhemman väen retki lisalmeen pe 28.10. klo 10. Lähtö klo 9 Kaavin matka-huollosta linja-autolla, pa-luu n. klo 17. Tutustumme Evakkokeskukseen, orto-doksiseen kirkkoon sekä Kustaa Aadolfin kirkkoon. Ruokailu ja kahvit peril-

Enkeli saattajana

P aikallinen kulta-kauppa on mai-nostanut syksyn ajan enkelikoru-ja, jotka on tar-koitettu suojele-maan erityisesti lapsia koulutiel-lään. Enkelimainos pysähdyttää mi-nut joka kerran ohii kulkiessani. Vaikka mainos on kaupallinen, se on kaikkien lehtilööppien ja ruoka-tarjousten keskellä omalla tavallaan viesti näkymättömästä todellisuu-desta. Se muistuttaa minua siitä, että on joku, joka katsoo perään.

Ihmiset etsivät suojelusta ja var-jelusta maailmassa, jossa tapahtuu koko ajan kauheuksia, toisinaan ihan lähelläkin. Kaiken sen keskellä, mitä ei voi hallita, elää usko hyvyt-teen ja huolenpitoon. Enkeleitä kai-vataan ja enkeleitä tarvitaan. Sik-si niitä ripustetaan koruiksi kaulaan ja tauluiksi seinille, siksi niitä asetel-laan yöpöydille.

Jeesus liitti enkelit ja lapset yh-teen. Lapset, kuten kaikki pienet ja heikot, olivat Jeesukselle sydä-men asia. Aikana, jolloin lapsilla ei ollut ihmisarvoa, heidän siunaa-misensa ja nostamisensa uskon ja luottamuksen esikuvaksi oli hyvin poikkeuksellista. Juuri pienille ja vä-häisille on luvattu turvaksi ne en-kelit, jotka saavat taivaassa katsella Jumalan kasvoja, olla kaikkein lä-himpänä Jumalaa.

Jeesus jätti samalla esimerkin sii-tä, kuinka meidän tulisi kohdella toisiamme. Varsinkin pienet ja hei-kot tarvitsevat vierelleen sillä ker-taa vahvemman. Lapset, vanhukset ja sairaat - kaikki ne, jotka eivät itse

15 su helluntaista Mikkelin päivä Matt 18:1-10

”Katsokaa ette halveksi yhtäkään näistä vähäi-sistä. Sillä minä sanon teille: heidän enkelin-sä saavat taivaissa jo-ka hetki katsella minun Taivaallisen Isäni kas-voja.”

ole vahvoilla - tarvitsevat niitä, jot-ka asettuvat heidän puolelleen ja puhuvat ja tekevät heidän puoles-taan. Minäkin voin suojella ja var-jella. Siksi minutkin on kutsuttu en-keliksi, ihan tavallisena ihmisenä, joka siipien tilalla kantaa reppua se-lässään.

Kenenkään ei tarvitse olla niin iso, että täytyisi selvittää elämä-sä yksin. Juuri monien elämän kä-sittämättömien tapahtumien ja menetysten keskellä ihmiset ovat halunneet laulaa vanhaa ja tuttua suojelusenkelilaulua. Laulua ihanas-ta enkelistä, joka käy vieressä. Lau-lua ihanasta enkelistä, joka vie ko-tiin saakka, perille.

TIINA REINIKAINEN

Tiina Reinikainen on Pielisensuunseurakunnan kappalainen Joensuussa.

TILAA RUUAT HELPOSTI KOTIISI!

Puh. 050 466 9989

www.kotiinkuljetus.palvelee.fi

Ekokosmetologit
Villiruusu
Kaikki
kauneudenhoitopalvelut!

Sky ekokosmetologi Kirsi Kaksonen
Kuninkaankatu 23, 70100 Kuopio,
puh. 040 685 9001
Avoinna: ti-pe 10-17, la 10-15,
ilt. sop.muk.

JUHLAPALVELU

REMAR

Kapteeninväylä 5, 70900 Toivala
puh. (017) 262 1130

- Merkkipäivät • Perhejuhlat
- Häät • Muistotilaisuudet
- Joulujuhlat ja pikkujoulut
- Tilaus- ja lounasravintola

Pilotti
**TYYLILLÄ JA TAIDOLLA
TÄYDEN PALVELUN
JUHLAPALVELU**

KUPIO
1775

Kuopion kaupungin perusturvan ja terveydenhuollon palvelualue etsii Kuopiosta ja ympäristökunnista sijais- ja tukiperheitä, joilla on kiinnostusta ottaa hoitoon eri-ikäisiä lapsia. Sijais- ja tukiperheet ovat tavallisia perheitä, joilla on aikaa ja halua toimia lasten ja heidän perheidensä tukemiseksi.

Tukiperhetoiminta on lastensuojelulain mukaista ennaltaehkäisevää avohuollon tukitoimea. Se on keino auttaa lasta ja hänen perhettään, kun perheen omat voimavarat ovat vähissä ja sukulais- ja ystävöyverkostot eivät ole tukena.

Sijaisperheessä lapset voivat olla joko pitkäaikaisessa tai lyhyt-aikaisessa perhehoidossa. Sijaisvanhemmaksi aikoville järjestetään PRIDE-valmennusta. Seuraava valmennusryhmä alkaa heti kun ryhmä on täynnä. Sijais- ja tukiperhehoidosta maksetaan hoitopalkkio ja kulukorvaus.

Mikäli olet kiinnostunut, ota yhteyttä.

Kuopion kaupungin sijaishuoltoyksikkö:
Sosiaalityöntekijät: Leena Koponen p. 044 718 3845,
Susanna Santala p. 044 718 3831,
Ritva Korhonen p. 044 718 3832,
Liisa Kallunki p. 044 7183 835 tai
Tarja Katajakunnas p. 044 718 3830

(<http://www.kuopio.fi/web/sosiaalipalvelut/lapsiperhepalvelut>)

Kuopiossa 28.9.2011
**KUOPION KAUPUNGIN PERUSTURVAN JA
TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUEET**

LIVE NATION, ET-LEHTI JA JOULURADIO YLPEÄNÄ ESITTÄVÄT

Samuli Edelman

**RAKASTETUIMMAT
-VIRSIKONSERTTIKIERTUE**

KIURUVEDEN KIRKKO
Sunnuntaina 4.12.

Konsertti alkaa klo 19.00

LIPUT: 30€ (+mahd. toimitusmaksut)
Lippupalvelusta 0600 10 800
tai 0600 10 020, sekä Lippupalvelu Oy:n
toimipisteistä ja internetistä www.lippupalvelu.fi

**LIPUNMYynti
ON
ALKANUT!**

KATSO KOKO KIERTUE: WWW.VIRSIA.FI

LIVE NATION, Et-lehti, Jouluradio, R. Västerlund, PRO

SEURAKUNNAT 28.9.–11.10.11

lä. Matkan omavastuuhinta 15 €. Ilm. erityisruokavaliot ja lähiomaisen yhteystiedot 14.10. mennessä Pirjolle
puh. 040 4888 627.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 1

Messu su 2.10. klo 16. Juhani Saastamoinen ja Taru Parviainen.
Messu su 9.10. klo 16. Mikko Huhtala ja Matti Saarela.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Perhekahvila ma 3.10. klo 9.30.
Veteraanijärjestöjen seurat pe 7.10. klo 11.
Perhekerho ma 10.10. klo 9.30.

MUUTA

Viikkomessu ma 10.10. klo 12 Muurutvirran hoitokodissa.
Seurakuntakerho to 13.10. klo 16 Kivipappilassa.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu su 2.10. klo 10. Kirkkokoulu mukana, kirkkokahvit.
Messu su 9.10. klo 10. Juhani Saastamoinen ja Matti Saarela.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2 A

Kirkkokahveilla su 2.10. keskustelua "Mitä saarnasta kuultiin?"
Perhekahvila to 29.9. klo 9.30-11.
Seurakuntakerho to 29.9. klo 13.
Perhekerho to 6.10. klo 9.30-11, mukana Leila.
Lähetyskahvila to 6.10. klo 12-14.
Musiikkikahvila ma 10.10. klo 13-14.30.

MUUTA

Aluepappi päivystää yleensä torstaisin klo 9.30-12 sakastissa puh. 040 4888 612, on lomalla 3.-19.10.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21

Messu su 9.10. klo 10. Uwe Mäkinen ja Marjatta Piironen, Gideonien kirkkopyhä. Messun jälkeen kirkkokahvit ja tilaisuus seurakuntatalolla.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO Koivukuja 2

Diakoniapäivystys ma klo 9-11.
Papin päivystys to klo 9-11.
Naiskouros Tuustytöt to klo 16.
Tuusniemen kirkkoukuoro

to klo 17.30 Kanttori Riikka Tuura, puh.040 4888 634.

Perhekerho ti klo 9.30-11. Lastenohjaajana on Sirpa-Liisa Pelkonen, puh. 040 4888 632.

Aamurukous ti klo 10 Kammarilla.

Poikakerhoja ei ole viikolla 39.

Perheen pyhä su 2.10. klo 16. Ei ole messua klo 10 kirkossa. Kaikki ollaan tärkeitä ja tervetulleita, lyhyitä ja pitkiä, nuoria ja vanhoja, perheitä ja yksinäisiä, yhdessä laulamaan, kuuntelemaan, juttelemaan, askarlemaan ja syömään.
Naisten piiri ma 3.10. klo 18 Kammarilla. Yhteys-

henkilö Kirsti Antikainen puh. 040 5199 204.

Isoskoulutus ke 5.10. klo 18 seurakuntatalon kerhuhuoneella.

Seurakuntapiirin ensimmäinen kokoontuminen ma 10.10. klo 18 ja sen jälkeen joka toinen vko lähiomaisen kammarilla Tuusniemen seurakuntatalolla. Kaikki aikuiset, nuoret ja vanhat, mukaan herättämään yhdessä uuden piirin. Yhteyshenkilö Risto Happonen puh. 040 7223 326.

Nuorten ilta ke 12.10. klo 18 seurakuntatalon kerhuhuoneella.

Vuoden 2011 aikana 70- ja 75-vuotta täyttävien yhteinen syntymäpäiväjuhla su 6.10. Messu kirkossa klo 10, kahvitarjoilu ja lyhyt ohjelmatuokio seurakuntatalolla. Ilmoittautumiset viim. 6.10. Aulille puh. 040 4888 631.

MUUTA

Miesten saunapiiri su 2.10. klo 18. Tuusniemen satamassa MS Juovedellä. Reijo Leino.

Palvelupäivä peruuntuu ke 5.10. klo 10 Tuusniemen seurakuntatalolla. Osallistutaan Ikäihmisten syysjuhlaan koululla. Juhla alkaa klo 13, kahvitarjoilu ennen juhlaa.

Varhaisnuorten kerho Tuusjärven koululla ke 5.10. klo 13.40-15.05.

Etelä-Tuusniemen palvelupäivä to 6.10. klo 10 Hirvolassa, Luostaritie 3457. Ruoka ja kahvi 5 €. Mukana aluepappi Uwe Mäkinen. Ilmoittautumiset viim. ti 4.10. Aulille puh. 040 4888 631.

Lähetyspiiri pe 7.10. klo 12. Paikka avoinna, lisätiedot Airi Auviselta puh. 0440 610 270.

Haurangin-Lapinjärven työseura ma 10.10. klo 12 Tyyne Parviaisella, Lähdepurontie 30.

Varhaisnuorten kerho Tuusjärven koululla ke 12.10. klo 13.40-15.05

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Sadonkorjuumessu to 29.9. klo 13 kirkossa peruttu

Messu su 2.10. klo 13. Uwe Mäkinen ja Riikka Tuura. Messu alkaa nyt aina klo 13!

Messu su 9.10. klo 13. Uwe Mäkinen ja Marjatta Piironen.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Vehmersalmen kirkkoukuoro ke klo 18 Kanttori Riikka Tuura, puh. 040 4888 634.

Perhekerho ke klo 9.30-11. **Kimmo Kivelän syntymäpäiväjuhlat** ke 5.10.

klo 16.30-18.30 soppatarjoilu seurakuntakodilla, klo 19 lyhyt hartaushetki kirkossa.

Kokki-ukkojen toinen kokkaaminen Eero Hujan johdolla ke 12.10. klo 17-20. Ilm. Uwe Mäkiselle, puh. 040 4888 638. Elintarvikemaksu 5 €.

MUUTA

Lähimmäispalvelun kurssi viikonloppuna 28.-30.10. Pyhän Johanneksen kirkolla. Ilm. Katri Kunakselle puh. 040 4848 464.

Diakoniapäivystys to klo 13-15 pappilassa.

Papin päivystys to klo 13-15 pappilassa.

Tyttökerho ma klo 14.45-15.45 Majakan yläkerrassa.

Poikien liikuntakerho 1.-3 lk. on nyt ti klo 14.45-15.45 Majakan salissa.

Nuorten ilta ke klo 18.30 Majakan yläkerrassa, mutta ei 28.9.

Tyttöjen liikuntakerho toklo 14.45-15.45 Majakan salissa.

Lähimmäisen kammar ma klo 10-12 Ma 3.10. kanttori Riikka Tuuran kanssa veisaamme virsiä.

Uudet sudenpennut partioretki ma 3.10. klo 12.40-14.30 luontopolulle.

Poikien liikuntakerho 4.-6 lk. on nyt ma klo 14.45-15.45 Majakan salissa.

Seikkailijat ma 3.10. klo 18-19.30 Majakalla.

Räsälän pelikerho ti klo 18-19 Räsälän liittolassa.

Näkövammaisten kerhopäivä to 6.10. klo 12-14 kammarilla.

Vanhojen sudarien ja Kettulauman johtajien partioretki Orinoon la 8.10. klo 18. Lähtö klo 10 torilta.

Uudet sudenpennut ma 10.10. klo 12.40-13.40 Majakalla.

Haravat heilumaan! Kirkonkylän hautausmaan siivoustalkoot ti 11.10. klo 8 alkaen. Hartaushetki ja talkooruoka klo 11 seurakuntakodilla. Kaikki mukaan!

Isoskoulutus ke 12.10. klo 14.45-16 Lempeläntie 15 b.

JÄRVI-KUOPION YHTEISET

Miesten saunapiiri su 2.10. klo 18. Tuusniemen satamassa MS Juovedellä. Reijo Leino.

Seurakuntanäytelmäsä kirkkokiista kiinnostuneita kutsutaan aloituspalaveriin Riistaveden seurakuntatalolle ke 5.10. klo 17.

Nuorisotapahtuma "Pyhän eessä" Kajaanissa la 8.10. Meitä odottaa yhteinen elämyksellinen päivä. Ilmoittaudu Jatalle puh. 040 4888 643.

KASTETUT

Martta Mielikki Suomen, Muuruvesi.

KUOLLEET

Anna-Liisa Vesterback 76 v, Juankoski, Tyyne Maria Räsänen 91 v, Vehmersalmi, Mikko Johannes Tiainen 63 v, Juankoski, Elli Niskanen 87 v, Riistavesi.

KIRKKO Haarahongantie 4

Perjantaimessu pe 30.9. klo 18.30. Yrjö Jokiranta, Kaisa Yletyinen, Airi Heiskanen.

Mikkelinpäivän perhemessu su 2.10. klo 10. Sep- po Laitanen, Yrjö Jokiranta, Marjaana Kaisto ja lapsikuoro. Kaiken ikäisten yhteinen kirkkokahvi aloit- taa myös valtakunnallisen vanhustenviikon. Mes- sun jälkeen kirkkokahvit ja lasten taidenäyttely srk- talossa.

Sanajumalanpalvelus su 9.10. klo 10. Tapio Lepola, Seppo Laitanen ja Vesa Kajava sekä nuorten kuoro. Kirkkokahvit ja laulu- hetki lähetystyön hyväk- si jumalanpalveluksen jäl- keen lähetyskellarilla.

SEURAKUNTATALO

Omaishoitajakerho ke 28.9. klo 12-14. Ohjelmaa hoitajille sekä hoidettavil- le yhdessä ja erikseen.

Siilinjärven lapsikuoro to 29.9. pienessä salis- sa klo16.30-17.30. Kokoon- numme laulun ja leikin merkeissä. Kuoro on suun- nattu ala-asteikäisille lap- sille. Lisätietoja kanttori Marjaana Kaisto puh. 044 7284 615.

Perjantai- kahvila pe 30.9. aukeaa messun päätty- tyä, mukana ripari 5/2011 isosia.

Katekismusiikki ti 4.10. klo 13-14.30 lähetyskel- larissa.

Askartelupiiri ke 5.10. klo 9 lähetyskellarissa.

Perjantai- kahvila pe 7.10. klo 18-22. Mukana ripari 7/2011 isosia ja iltahartaus klo 19.30.

Kohtaamispaikka (Kansan- lähetys) ma 10.10. klo 18.30 pienessä salissa. Elina Karjalainen Daniel:2 raa- mattutunti, Vilho Harva- la, Yrjö Jokiranta ja juonto Pekka Kiiski.

Juttutupa ma 10.10. klo 10 lähetyskellarissa. Tule kahvikupin äärelle juttele- maan sinulle tärkeistä asi- oista.

Lähetysten sydänsänet ke 12.10. klo 8.30 lähetys- kellarissa.

Askartelupiiri ke 12.10. klo 9 lähetyskellarissa.

MYRSKYLÄHTYMESSU 2.10. KLO 18:00 KALLAVEDEN KIRKOSSA

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621 savuttomat pala-verit arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19.

AA-ryhmä Kotipolku 7, Siilinjärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18.

AAL-ryhmä alkoholistisessa tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 18-20 Propellissa, Minna Canthinkatu 4 C 3. krs. Satamakadun puolelta, p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. <http://www.aal.fi>

Aamun sana ja rukous yhteiskristillinen hetki perjantaisin klo 8 Eelim –temppelissä, Vuorikatu 29.

Abortin läpikäynteille Armahdettu ja vapautettu –vertaistukiryhmä Kuopion NNKY:llä, Myllykatu 5. Ryhmä kokoontuu ma klo 17.30-19.30. 19.9., 26.9., 3.10., 10.10., 17.10., 24.10., 31.10., 7.11., 14.11. Ilm. Riitta Mäntylä, vertaistukiryhmänohjaaja, Kuopion seudun itu-vastaava, p. 044 3212725 tai päivystyspuh. 044 576 6670 ma-pe klo 17-21.

Al-Anon ryhmät alkoholi-ongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Kirkkorannantie 1, seurakuntatalon vanha puoli, Kaavi ti klo 19.

Avoin keskustelupiiri lapsena seksuaalista hyväksikäyttöä kokeneille ja heidän läheisilleen ke 5.10., 2.11. ja 7.12. klo 17.30-19 Suomen Mielen-terveysseuran toimiston ko-koustilassa, Myllykatu 8.

Imetystukiryhmä parillisten viikkojen maanantaisin Maljapuron päiväkodissa klo 18-19.30. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi

Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203 -22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.

Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoimna arkisin klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net

Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Kes-seurakuntatalon aulassa, Suokatu 22.

Kompassi, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoimna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/ kompassi

Kotikulma, kohtaamispaikka avoimna ark. klo 8.30 -15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.

Kriisikeskuksessa kriisipäivystys joka päivä klo 14 -21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma - pe klo 8-21.

Kuopion A-Kilta. Avoimet vertaisryhmät päihteettömyyden tukemiseksi ma, ti, ke ja to klo 18-20, Mäkipätkatu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Ma ja to myös omaiset ja ystävät. P. 045 1134 245, www.kuopionakilta.fi

Kuopion Kristilliset Eläkeläiset. Laulutuokio ja seurarat ti 4.10. klo 12.30 keskus-seurakuntatalon Samuli-salis-sa. Laulun ja Sanan tilaisuus Palvelukoti Lepolassa pe 7.10. klo 14.

Kuopion mielenterveystuki ry Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 0400 889 827.

Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoimna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi.

Länsi-Puijan asukastupa avoimna ma - pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13.

Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.

NMKY, Kauppakatu 40-42. Elämäntarkastuspiiri tiistaisin klo 9. Miesten raamattupiiri parillisen viikon ti klo 18.

NNKY:n Iitu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätystras-kaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net

Narsistien uhrien tuki vertaisryhmä Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C, 3.krs. ma klo 18-20. Käynti Satamakadun puolelta.

Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, II. krs. Avoimna ma-pe klo 9.30-15, p. 3644 597.

Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoimna ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi nimettömänä.

Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sammakolammentie 12. Avoimna ma-pe klo 9-15. Leivän jakelu ma. Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, II krs. Päivystys vastaanotto ma - pe klo 8.30-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mäkipätkatu 11 p. 183 684.

Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi

Sotaveteraanimuseo avoimna tilauksesta ryhmille. Varauskesk. puh. 281 1130 arkisin klo 9-13.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk
p. 017 183 393.
Perhekräsiyksikkö,
Lastentie 1.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekräsiyksikkö, Lastentie 1.

Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille ti 11.10. klo 18 Mielenterveysseuran koulustuttilassa, Myllykatu 8, sisäpiha II krs. Tied. Liisa Paa-telainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.

Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Myllykatu 1-3. Ti ja pe klo 10. Oma kassi mukaan.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.

Yksinhooltajien Kanava ry tiistai-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoimna ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629.

Kehityskauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.

Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry:n kirpputori, Kuninkaankatu 23. Ma-to 10-16, pe 10-13. Tiedustelut, puh. 040 7092 430.

Riihmä, Puijonkatu 39. Avoimna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004.

Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsityökatu 28. Avoimna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

VUORELAN KIRKKO

Varhaisnuorten Donkkis-tapahtumailta ke 28.9. klo 18. Kansanlähetyksen ja seurakunnan varhaisnuorisotyön yhteistyönä.

Mikkelinpäivän perhemessu su 2.10. klo 13. Seppo Laitanen, Marjaana Kaisto ja lapsikuoro. Kaiken ikäisten yhteinen kirkkopyhä aloittaa myös valtakunnallisen vanhustenviikon. Messun jälkeen kirkkokahvit ja lasten taidenäyttely.

Erityislasten vanhempien vertaisryhmä ke 5.10. klo 18-20 takkahuoneessa. Lapsille ja nuorille omaa ohjelmaa ja iltapala.

Seurat (Rauhanyhdistys) to 6.10. klo 19.

Perjantaikahvila pe 7.10. klo 18-22. Yhteinen rukoushetki klo 19.30.

Sanajumalanpalvelus su 9.10. klo 13. Tapio Lepola, Vesa Kajava ja Sola Gratia-kuoro.

Vuorelan lähetyspiiri ti 11.10. klo 10.

Koivusaaren lähetyspiiri ke 28.9. klo 18 Pekka Es-kelillä (Koivusaarentie 681), Seppo Laitanen.

Ystävän tupa ma 3.10. klo 9 Leppäkaarten kerhohuone (Honkarannantie 8).

Vesijärven ja Harjamäen lähetyspiiri to 6.10. klo 18.30 Kaisa Tolppasella (Lahnatie 12). Seppo Laitanen.

Kuulokerho ma 10.10. klo 13 Akuliinassa.

Kotipolun kerho ti 11.10. klo 13.

Kirkkoherranvirasto suljettu to-pe 29.-30.9. henkilökunnan koulutuspäivien vuoksi. Virkatodistustilauksen voittoa jättää sähköpostiin: siilinjärven.seurakunta@evl.fi

KASTETUT

Niko Heikki Johannes Pa-sanen, Saana Isla Verona Harmaala, lida Julia Aleksandra Niskanen, Jade Ada Maria Rissanen, Veikko Einar Hietala, Maisa Matleena Kisonen, Jooa Patrik Benjamin Hiltunen, Jasmine Johanna Anselika Hoffrén

KUOLLEET

Markku Olavi Kettu 48 v, Eila Elina Tolvanen 83 v, Reijo Kalevi Pennanen 50 v, Lauri Eskelinen 73 v, Osmo Tapio Tuovinen 80 v.

DIAKONIA-KESKUS

KESKUSSEURA-KUNTATALO

Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259

Kuurojen lähetyspiiri to 29.9. klo 17.

Huonokuuloisten seurakuntapiiri ke 5.10. klo 13.

DIAKONIAKESKUS

Suokatu 31

puh. 040 4848 464

Kehitysvammaisten kahvikerho ke 28.9. klo 13.30.

Hyväntuulenpiiri ti 4.10. klo 12.

Katulähetyspiiri ti 4.10. klo 17.

Hengellinen syöpäpiiri ke 5.10. klo 13.

Pullakirkko pe 7.10. klo 12.

Hyväntuulenpiiri ti 11.10. klo 12.

Kehitysvammaisten kahvikerho ke 12.10. klo 13.30.

OPISKELIJAT JA NUORET AIKUISET

KANSANLÄHETYKSEN OPISKELIJATOIMINTA Sairaalakatu 11

www.kolmekohtaamistacom

Kolme kohtaamista-illat ke klo 18.

Sovinto Jumalan kanssa ja uusi elämä uskossa, 28.9. Raimo Lappi.

Oikean ajan odottaminen... 5.10. Veijo Olli

Sinkkuus ainoastaanko ongelma? 12.10. Eero Tolvanen.

OPISKELIJA- JA KOULULAIS-LÄHETYS OPKO Sairaalakatu 11

Opiskelijailat la klo 18.

www.opko.fi/kuopio

Yhteisen jakamisen ilta la 1.10. klo 18.

Danielin kirjan salaisuudet avautuvat, Vilho Teivainen la 8.10. klo 18

PERHEASIAIN NEUVOTTELU-KESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut puh. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

PALVELEVA PUELIN

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, puh. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/ matkapuhelinmaksu. Net-tiosoite: pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY Myllykatu 5

puh. 017 2614 500 toimisto@knnky.fi www.ywca.fi/paikallisyhdistykset

Perhekahvila ma klo 9.30-12.

Raamattupiiri ke 28.9. klo 13, **lähetyspiiri** vuoro-viikoin.

Lauluryhmä ke klo 15, uusia laulajia odotetaan mukaan!

Naisten hyvinvointipiiri joka ke klo 17.

Jäsen- ja ystävätapaaminen su 9.10 klo 14.

Päivystys kansliassa ti ja to klo 9-11.

Yhteiskristillinen rukousilta ti klo 18.

POHJOIS-SAVON EV.LUT.

KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082, www.p-savonkl.sekl.fi, tarjolla.net.

Myös Facebook.

Kristillinen Kirjapalvelu Lähetyksodissa ma-pe klo 11-15.

Toimisto avoimna ma-pe 10-16.

Pienryhmät Lähetyksodissa: Ma klo 7 ja 8 aamu-rukoushetki, klo 9.30 äitilapsipiiri. Ti klo 6 mies-ten aamupiiri, klo 16 raamattupiiri parillisina ti, klo 18 rukoushetki paritominna ti. Ke klo 12 päivähartaus ja kahvihetki, klo 18 nuorten aikuisten Kolme Kohtaamista. To klo 16 raamattu- ja lähetyspiiri parittomina to; klo 18.30 nuorten Nuotta-ilta. La klo 18 Opkon opiskelijailta.

Kuopio: Miestenpiiri parillisten viikkojen tiistaina, klo 18.30, Männistön vanhan kirkon alakerrassa. Esko lisaol.

KL-seurat Lähetyksodissa su 2.10. klo 16. Eero Heikkinen, Väike.

Kohtaamispaikkamessu su 9.10. klo 16 Neulamäen kirkossa, "Jeesus, elämän lähde", saarna Vilho Harvala. Lapsille oma ohjelma. Kuljetus Lähetyksodilta klo 15.30.

Juankoski: Kohtaamispaikka ke 12.10. klo 18.30 srk-talossa.

Kaavi: Kohtaamispaikka to 29.9. klo 18.30 Kaartien kerhohuoneessa. Timo Mönkkönen.

Siilinjärvi: Kohtaamispaikka ma 10.10. klo 18.30 srk-talon pienessä salissa. Vilho Harvala, Pekka Kiiski.

Kurssit: Raamatun kielten kurssi: To-la 29.9.-1.10. To klo 17.45-21 NNKY:ssä,

pe klo 13.30-16.45 ja 17.45-21 ja la 9.30-12.45 ja 13.45-17 Lähetyksodissa. Opettaja Juha Muukkonen

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma Tulliportinkatu 22

www.sana.fi/kuopio krs-kuopio@sana.fi p. 0207681660

Kirjanmyyntipiste avoimna pe 13-16 ja tilaisuuksien aikana.

Pienryhmien viikko-ohjelma:

Ma **Heprean piiri** klo 13-15, puh. 017 2613406/Anja.

Rukouspiiri klo 17.30-19. Ti pariton vk **Naisten solu** klo 18-19.30 puh. 0500 372 791/Aune.

Ke parill.vk **Askartelupiiri** klo 13-16, puh. 050 555 2300/ Marjatta.

Raamattupiiri klo 18-19.30, puh. 050 548 4087/Juha.

Ke pariton vk. **Miesten piiri** klo 18-19.30, puh.044 043 8585/ Toivo.

To **Krito-ryhmät** klo 18-20. Ryhmät alkavat 6.10. Vielä voi ilmoittautua.

Krito-työ: Anja Komulainen, anja.komulainen@sana.fi, puh.0400 793446.

Perjantaisin rukouspäivystys klo 13-16.

Nuorekkaiden aikuisten kotisolu pariton vk. vaihtuvana päivänä klo18. Lisätietoja: marjut.rasanen@gmail.com, ninatt_partanen@hotmail.com.

Lopunajat Raamatun ilmoituksessa to 29.9. klo18. Pastori Jouko Koistinen.

Kahvikonsertti su 9.10. klo 16 Mirja Pertti Eskelisen 35-vuotishääpäivän kunniaksi Kallaveden kirkossa Rauhalahdentie 21. Mukana muusikko Heikki Mikkonen. Vapaa pääsy.

Mahdolliset muistamiset KRS:n musiikkityölle: Kansan Raamattuseuran säätiö tilinro 210338-5577 viestikohtaan Eskeliset. Tarjottua varten ilm. 5.10. mennessä Mirjalle puh. 0400 974452.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS

Raamattu- ja lähetyspiiri to 6.10. klo 18.30 Kes-kusseurakuntatalolla Aa-

ronissa. Aiheena Raamatun aarteet. Evankelisten opiskelijoiden kotisivuosoite on www.sley.fi/eo/html/fi/kuopio.html

SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on Johannes Häkämies, p. 050-3212938, johannes.hakamies@sley.fi

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopion-rauhanyhdistys.net

Seurat Vehmersalmen palvelukeskuksessa to 29.9. klo 13.30.

Opistomyyjäiset su 2.10 klo 13.

Lähetysseurat Särkiniemen seurakuntakodissa ke 5.10 klo 19.

Lähetysseurat Mummon Mökissä Puijonkatu 10, to 6.10 klo 13.

Lähetysseurat Vuorelan kirkossa to 6.10 klo 19.

Lähetysseurat Riistaveden srk-kodissa pe 7.10 klo 18.

Lähetysseurat Männistön vanhassa kirkossa la 8.10 klo 18.

Lähetysseurat su 9.10 klo 15.

Lauluseurat ke 12.10 klo 19.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Kuninkaankatu 22

Toimisto avoimna klo 10-13.

Virsiuokio ke klo 11-12.

Siioninvirsiseuroja to 29.9. klo 18 Keskusseurakuntatalon kerhohuone Samulissa, to13.10. Kes-kus-seurakuntatalon seurakuntasalissa, **8.-9.10. Herättäjänpäivät Puijolla**. Lauantaina myyjäiset, sunnuntaina messu klo 10 ja seurat sen jälkeen.

AHOLANSAARI

Lounasristeilyt lauanta-sin 15.10. asti, laiva Sääskienimestä klo 12.

Aholansaaren ystäväpäivät (huom. muuttunut ajankohtal!) 7.-9.10. La klo 10 Onko haahtemme jo hukkumassa? Vs. toiminnanjohtaja Eero Myrskykari, klo 12.30 Paavon viisi virttä- esitelmä, Hy:n alue-sihteri Tuomo Ruuttunen, klo 15.30 raamattutunti. Su klo 10 jumalanpalvelus.

Aholansaaren ystäväpäiville lähtö Kuopiosta pe 7.10 klo 12.45 Maljalahdenkadulta. Ilmoittautumiset viim. 30.9. Eila Väänäselle puh. 050 3635 436.

Opiskelijoiden ja työikäisten ruskaretki 14.-16.10. Laitetaan saarta talvikuntoon ja välillä hiljennytään.

Hiljaisuuden retriitti (mukana Nilsin srk) 21.-23.10.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset puh. 050 4641 000, www.aholansaari.fi, aholansaari@aholansaari.fi

VIIKON VALINTA

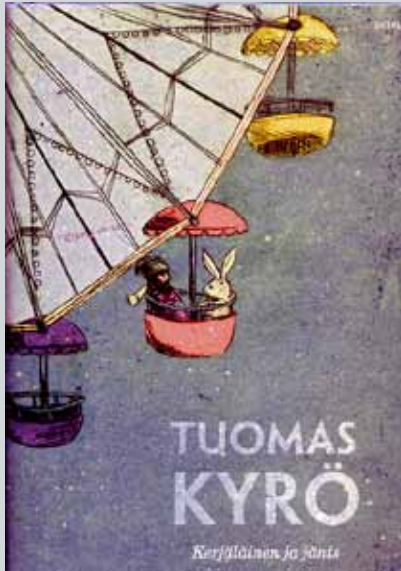
Helppo elämä on vaikeaa

Tuomas Kyrön (s.1974) ura urkeni *Nahkatakista* (2001). *Mielensäpahoittaja*-lyhytkuunnelmasarja toi Kyrön kaiken kansan tietoisuuteen. Tarinat julkaistiin myös romaanina.

Kerjäläinen ja jänis -romaani on selvästi sukua **Arto Paasilinnan Jäniksen vuodelle** (1975). Tarinat ponnistavat kuitenkin omista lähtökohdistaan.

Romanialainen Vatanescu valitsee mielestään hyvin, kun hän lyöttäytyy Jegor Kugarin matkaan. Rämälä Kleinbussilla tullaan ruotsinlaivalla Suomeen. Yleisyyttä hän saa maistaa salaa laivan seisovasta pöydästä.

Vatanescu ajaa. Kiihdytä, aja yli, tapa! -komentoa hän ei tottele ja pomo suuttuu. Hänet potkitaan Makkaratalon kulmalla pois autosta, perään lentävät työvälineet; pahvinpala ja tyhjä kahvimuki. Työhönohjaus on tyyliä ja ly-

hyt. Vatanesculla on tavoite hankkia pojalleen nappulakengät.

Kerjäläisten leirissä on tiukka kuri. Kun Vatanescu nimittelee Jegoria, lähtö tulee. Puiston penkillä "hän koettaa kipristyä omaan kainaloonsa ja unohtaa kylmän". Kyrön taito mennä ihmispolon nahkoihin koskettaa.

Vatanescu pelastaa ci-tykanin lynkkaajien kynsistä. Yhteinen matka alkaa. Vatanescu lastoittaa kanin kipeän jalan. Kun pelastaa luontokapteen, pelastuu itsekin.

Urheiluliikkeessä Vatanescu mittailee paperille piirtämänsä pojan jalan mittaa kenkiin, mutta tulee torjutuksi kadulle; me valikoidaan asiakkaamme.

Vatanescun matkaan passaa heittäytyä. Pian ollaan Lapissa keltaisia marjoja poimimassa – kyllä ei ole lupa poimia – sitten jo betonimiehenä ja keskellä mielenosoitusta. Kolari–Helsinki-yöjuna osoittautuu kohtalokkaaksi.

Politiikkaakin puhutaan ja nappulakengät ovat aina mielessä. Tarjolla olisi samanlaiset kuin **Aulis Rytkösellä** oli. Lukunautinto.

Tuomas Kyrö:
Kerjäläinen ja jänis,
328 s., 29,90 e., Siltala 2011.

Ajatuksella elämästä

Kyllä hyvän kirjailijan teoksista aina aforismikokoelman poimii. Oiva esimerkki on **Kari Hotakaisen Asialliset**, jonka on toimittanut **Esa Silander**.

Kahteentoista osastoon mahtuu elämän kirjo. *Rakkaus ja seksi* aloittavat ja viimeinen osasto osuu *Naulan kantaan*. "Miksi kaikki jääkiekkopelijat ovat aina niin surullisia, kun voittavat hopeamitalin?" Yleisö vaatii, vain kulta kelpaa, vaan eiväthän kaikki voi voittaa.

Hotakaisen omien mietteiden alla on hänen nimensä. Usein puhutaan hänen luomiensa henkilöiden suulla.

"Terävä kieli, tylsä elämä." Ikävää ja pahasta olosta il-

keydet syntyvät.

Tämä on tärkeää: "Olemme kaikkien lapsien vanhem-

pia." Onko se rakkautta lainkaan, jos rakastamme vain omia lapsiamme? Hyvä kirjailija luo uutta sanastoa, kuten Hotakainen paremmiston.

Uskon, että Jumala ymmärtää lapsenomaisuutta: "Jumalan tehtävä on istua nurmikolla ja olla hyvä."

Tämä iskee: "Totuuden torvi on usein vain torvi." Päivän mietelauseita!

Kari Hotakainen:
Asialliset.
Aforismeja Hotakaisen tuotannosta,
koonnut **Esa Silander**,
116 s., 24,60 e., WSOY 2011.

RITVA KOLEHMAINEN

RISTIVETOA

Alavassa messu on

Gospel soi kerran kuussa Alavan jumalanpalveluksessa.

Alavan sunnuntain jumalanpalveluksessa lauletaan virret kerran kuussa sähkökitaran, basson, saksofonin tai rumpujen rytmiin. Veisuut veisataan uusin sovituksin, ja messussa lauletaan myös kevyempiä hengellisiä lauluja bändin säestyksellä. Kanttori **Ossi Jauhiaisen** mukaan gospeljumalanpalvelus on vaihtoehto niille, jotka eivät pidä perinteisestä kirkkomusiikista.

"Kevyemmällä musiikilla halutaan kutsua messuun erityisesti niitä nuoria, jotka eivät löydä sunnuntaikirkkoon. Kirkosta on tarkoitus tehdä paikka, jossa kaikilla voisi olla hyvä olla", Ossi Jauhiaisen kertoo.

Seurakuntayhtymän strategiassa sa-

notaan, että Kuopion seurakuntien musiikkielämässä on ikärakenteesta, kirkkotiloista, soittimista ja kanttoriensa erityisosaamisesta johtuvia erityispiirteitä. Kun Tuomiokirkkoseurakunnan musiikityössä painottuu urku- ja perinteinen kirkkomusiikki, Alavan erityispiirteenä on musiikin monimuotoisuus, lapsikuorotoiminta ja uudempi hengellinen musiikki.

Jauhiaisen mukaan messussa käytetään musiikkia monipuolisesti klassisesta kirkkomusiikista popmusiikin eri lajeihin. Virsiä voidaan välillä veisata vaikka iskelmän tahtiin. Viime keväänä aloitettu Alavan popmessu avasi latua gospeljumalanpalvelukselle. Popmessu sai Jauhiaisen mukaan hyvän vastaanoton.

"Monille nuorille ja vanhemmillekin virsien ystäville uudet populaarisovituksset kolahtavat eri tavalla kuin klassiset virsisovituksset. Hyvänä esimerkkinä ovat Samuli Edelmanin laulamat virret. Niiden sanoma avautuu sellaisillekin, jotka yleensä kaihtavat kirkon tilaisuuksia."

Seurakuntien lapsiasiahenkilöt koolle

Ensimmäiset seurakuntien lapsiasiahenkilöt tapaavat ensi kuussa toisensa.

Historiallinen seminaari järjestetään 12. lokakuuta Helsingissä. Myös Kuopiossa on edustus.

Lapsiasiahenkilöt ovat seurakuntien nimeämiä työntekijöitä tai luottamushenkilöitä, joiden tehtävänä on lasten ja nuorten etua ja osallisuutta koskevien asioiden vahvistaminen ja arvioiminen seurakunnassa. Tällä hetkellä heitä on nimetty noin 45. Lapsiasiahenkilöiden kouluttaminen kuuluu PTK - Poikien ja tyttöjen keskuksen Näyn & kuulun -hankkeeseen, jonka päätavoitteena on kehittää seurakuntien toimintaan ja hallintoon lapsivaikutusten arviointi.

Seminaarissa lapsiasiavaltuutettu **Kaisa Maria Aula** pohtii, mitä lapsen edun arviointi tarkoittaa, kun esimerkiksi seurakunnissa tehdään lapsia yleisesti koskevia päätöksiä, ja mikä rooli lasten osallistumisella on lapsen etua määriteltäessä.

Tyttöjen ja poikien Kesis-toimintaa Päivärannan kirkolla.

Me kiitämme sydämen työn sadosta; uskolla istutetuista uskon siemenistä; rakkaudella ravitusta rakkaudesta; rohkeudella ruokitusta rohkeudesta.

Kiitämme kamppailevan sielun hedelmistä, niin kitkeristä kuin makeistakin; siitä, mikä on kasvanut vastoinkäymisissä.

Ja siitä, mikä on kukoistanut lämmössä ja armossa; sielun syksyisestä kirkkaudesta ja siitä, minkä täytyy kuolla ja kuihtua.

MICHAEL LEUNIG

KIRKKO & KOTI

17
Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
98. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 12.10.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Painopaikka Lehtisepät Oy, Kuopio. Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16. Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232 Ulla Remes (virkaavaalla) Lea Lappalainen, p. 040 484 8234 Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236 Seija Rytkönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt, p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy. **Jakelupalaute:** www.suoralahetus.fi, puh. 017 264 7800

pop

Perinteistä virrenveisua ei unohdeta

Klassista musiikkia ei unohdeta kokonaan. Gospelmessussa esimerkiksi päivän virsi lauletaan perinteisemmin, ja usein messussa soivat tutut urut. Jauhiainen suunnittelee messumusiikin yhteistyössä kanttori **Leila Savolaisen** kanssa. Messussa vierailevat monet kokoonpanot. Mukana ovat vuorotellen ainakin kuopiolainen Popo Salami Band, Kings Kids -bändiryhmä, seurakunnan muusikkonuoria, Zipporim-kuoro sekä kirkko-kuoro.

Gospel-jumalanpalvelukset on tarkoitettu kaikille seurakuntalaisille. Perinteiseen virsilauluun tottuneille saattaa kuitenkin tuntua oudolta laulaa virsiä ja hengellisiä lauluja bändin säestämänä. Siksi Jauhiainen toivoo, että seurakuntaiset tulisivat messuun ennakkoluiottomalla asenteella.

Jauhiainen muistuttaa, että uusi messutapa on vasta muotoutumassa. Hän ei pelkää kriittistä palautetta eikä seurakuntaisten

TIMO HARTIKAINEN

Ossi Jauhiainen on gospelmessun puikoissa seuraavan kerran 9. lokakuuta klo 10 Alavan kirkon messussa..

katoa kirkosta. Tarkoitus on tehdä messujen musiikki mahdollisimman tasokkaasti, olipa tyylilaji mikä tahansa.

”Perinteinen jumalanpalvelus pidetään kuitenkin kolme kertaa kuukaudessa.”

PIRJO TIIHONEN

Mirrit vai mummot?

Ensi viikolla vietetään - osittain päällekkäin - vanhusten ja eläinten viikkoa.

Vanhusten viikko (2.-9.10) kiinnittää huomiota vapaaehtoisuuteen voimavarana.

Eläinten viikon (4.-10.10) aiheena on kaniin ja pikkujyrsijöiden hyvinvointi ja hoito. Viikon juliste kuuluutta Pidä huolta pienistäkin. Teemaviikko alkaa kansainvälisenä eläintenpäivänä, joka on eläinten suojelupyhmyksen Fransiscus Assisilaisen muistopäivä.

Kumpaa viikkoa viettäisin, kas siinä pulma.

Viihdyn vanhojen, viisaiden ja originellien kanssa. Heitä on tuttavapiirissä ruuhkaksi asti. Kun kesällä juhlin kuusikymppisiä, vain kourallinen vieraista oli minua nuorempia.

Olen päteväytynyt vanhusten omaishoittoon - oman työn ohella - kiitos iäkkäiksi eläneiden vanhempien.

Kymmenen vuotta sitten liityin Helsinki-Mission tukijaksi. Malja järjestön esimerkilliselle seniorityölle.

Eläimet ovat myös kuuluneet pientilalla syntyneen pihapiiriin. Äiti oli niin kiintynyt lemmiin, että suri vielä kaupunkiin muuton

jälkeen, kun joku ikääntynyt sukulainen joutui luopumaan karjasta. Isä rakasti suomennypystykorvia. En muista aikaa, milloin kotona ei olisi ollut koiria tai kissoja.

Moni sanoo, ettei ihmistä ja eläintä voi asettaa rinnakkain. Ihminen on arvokkaampi, iankaikkisuusolento.

Raamattu kuitenkin lupaa, että Jumala

auttaa ihmistä ja eläintä. Piispa **Wille Riekinen** sanoi lehtihaastattelussa, että koirat pääsevät koirien taivaaseen.

Teemaviikkoja tulee ja menee. Hyvä, jos silloin rummutetaan tärkeistä asioista. Hölynpölyä nousee joka tapauksessa julkisuuteen. Joka ikinen viikko.

LEA LAPPALAINEN

LEA LAPPALAINEN

Miiru-kissa sai uuden kodin löytöeläintalon välityksellä.

KISSA PÖYDÄLLE

Päätökseen ei saa hakea muutosta

Kallaveden seurakunnan kirkkoherran virkaan oli kahdeksan hakijaa, joista tuomiokapituli kutsui haastateltavaksi kuusi. Haastattelut olivat 8.9.

Tuomiokapitulin istunnon pöytäkirjan mukaan hakijat ovat koulutukseltaan ja työkokemukseltaan melko tasavertaisia. ”Jos haastatteluun kutsuttavien määrää rajataan, hakemusiakirjojen perusteella muut paitsi Kaipia ja Rissanen tulisi kutsua haastatteluun, esittelyssä sanotaan.”

Hylätyt olivat Leppävaaran seurakunnan 4. kappalainen Juha-Pekka Rissanen sekä Kangasalan seurakunnan kappalainen Auni Kaipia. Haastatteluun kutsuttiin Tero Matilainen, Veli Mäntynen, Matti Pentikäinen, Markku O. Päiviö, Raili Rantanen ja Petri Rask.

Asian oli tuomiokapitulille valmistellut pappisases-

sori Lauri Oikarinen. Päätökseen ei kirkkolain 24 luvun 5 pykälän mukaan saa hakea muutosta. Kuudesta haastatellusta tuomiokapituli asettaa vaaliehdolle kolme.

Hakemusiakirjojen tiivistelmästä sokea Reetta-kin näkee, etteivät hakijat ole ”työkokemukseltaan tasavertaisia”. Pöytäkirja ei kerro, millä perusteilla haastateltavat valittiin.

Siksi on lupa kummastella.

Halutaanko Kallaveden seurakuntaa lämmittää sisäänpäin ”omilla” papeilla? Onko edelleen niin, että lähetystyössä olleiden on miltei mahdotonta päästä takaisin kirkon virkoihin, vaikka johtamisen pätevyyttä ja kansainvälistä kokemusta on.

Vai oliko Rissasen työ Karmel -yhdistyksessä liian punainen vaate Kuopioon?

LAHJA PYYKÖNEN

Tunteet kuumina mediakirkossa

Konsultit kertovat, että kirkon brändin tulisi olla mediaseksikkäämpi näinä huomiotalouden aikoina. Kirkon arvokkaasta perustuksesta ei kuulemma saa reipästä kiinnostavia uutiskoukkuja ja vetoauvoja.

Otsikoita syntyy riitelystä ja ristiriidoista sekä siitä kun joku mokaa. Jos kirkko lähtisi kilpailemaan tämän maailman mediaseksikkyydestä, sen salainen ase voisi olla vaikkapa humalassa heiluneen papin, uskoon tulleen julkikkisen ja piispan salarakkaan kolmiodraama. Uskon ja seksin yhdistelmä myy, kuten Nokia Mission Markku Koiviston julkirippi osoitti.

Mediasoppaan sotketaan no- loon valoon itsensä saattaneita tai saatettuja usko- vaisia, suuria tun- teita, ihmissuhde- draamaa ja jonkin sortin väkivaltaa. Mausteeksi tirkis- telynhalua, alhai- simpia vaistojam- me, vahingoniloa ja vilkasta mieliku- vitusta ruokkivia paljastuksia.

Moniarvoinen mediamaailma

on kirkolle haasteellinen ympäristö. Sana ei enää kuulu niin kuin aikana, jolloin saarnas- pönttö oli kulmakunnan ykkösmedia.

Kuinka hyvä uutinen Hänestä, joka on ”sa- ma eilen, tänään ja iankaikkisesti” sitten ylit- täisi yhä uutiskynnyksen? Miten kuvata me- diassa mielekkäällä tavalla Jumalan ja ihmisen hienovaraista suhdetta?

Jumalasuhteen kehitys lienee monille pi- kemminkin pitkä ja hitaasti etenevä jatkosar- ja kuin vauhdikas toimintadraama. Suomalai- sesta peruspapistakaan ei ole amerikkalaisten tv-evangelistojen kaltaiseksi markkinamie- heksi, onneksi.

Kenties kirkon sanoman ydinaineiksia – evankeliumia ja armoa, uskoa, toivoa ja rak- kautta – ei tarvitsekaan yrittää tunkea me- diassa mahdollisimman myyvään pakettiin. Riittää, kunhan ihmiset ja Jumala otetaan va- kavasti.

Nykyään puhutaan, että kirkon tulee olla läsnä sosiaalisessa mediassa, mutta myös elä- vän kohtaamisen arvo voi vielä nousta.

Autenttinen hengellinen kokemus – usko ja sen hedelmänä seuraava rakkaus – saattaa välittyä ennemminkin rauhassa ja hiljaisuus- dessa kuin mediahälyssä. Jokainen kristit- ty onkin itsessään media, kristinuskon vies- tin väline.

JANNE VILLA

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

”Ei me osata olla ilman toisiamme”, Eino ja Henna Holopainen sanovat 57 yhteisen vuoden syvällä rakkaudella.

Aina yhdessä

”Tuossa on minun tyttöni.”

”Hätää ei ole niin kauan kuin saamme olla yhdessä. **Henna** auttaa minua ja minä **Hennaa**”, vakuuttaa **Eino Holopainen**, 83. Holopaiset asuvat Siilinjärven Vuorelassa, uudenhkossa hissillisessä kerrostalossa.

Eino liikkuu pyörätuolilla. Vaimo Henna, 87, vilkaisee hymyillen puolisoonsa ja siirtyy rollaattorin avulla miehensä viereen sohvalle.

Isännän liikuntakyky häipyi eläkkeelle jäätyä vähitellen. Eino sairasti 15-vuotiaana polion, minkä vuoksi hän ei ole juossut eikä hiihtänyt Ikääntymisen myötä vaiva muuttui ostpolioksi.

Sydämessä Einolla on tahdistin ja kihti tuo lisäkipuja ja rajoituksia ruokavalioon. Ikävintä ahkeralle lukijalle ja mielipidekirjoittajalle on, että silmänpohjan rappeuma on vienyt näön lähes kokonaan.

”Kun minen niä mittää”, Holopainen sanoo.

Siksi tavaroilla on millintarkat paikkansa, jotta hän ne löytää. Siksi hän nostelee ruuat itse jääkaappiin, eikä anna toisen auttaa.

Joskus Henna lukee hänelle, ja televisio-ohjelmia Eino kuuntelee ja aiemmin katselikin televisiokiikarilla, niin kauan kuin niillä näki.

”Pää on ainoa, joka on varjeltunut”, hän hymähtää monia sairauksiaan luetellessaan.

Hennan lonkkia on kaatu-

misten tuomien vaurioiden vuoksi leikattu, ja liikkuminen on vaikeaa. Myös muisti kangertelee.

Ei hoitokotiin, ellei ole pakko

Lapset huolestuivat ja tarjosivat jo palvelukotivaihtoehtoa, mutta toistaiseksi Holopaiset pärjäävät kerran päivässä käyvän kotiaavun turvin.

”Ei palvelutalossa olisi sen turvallisempaa. Haluamme olla kotona niin kauan kuin mahdollista”, Eino Holopainen sanailee.

”Ja mitä pidempään tullaan itse toimeen, sen parempa kunto pysyy”, rouva peesaa.

Hän tekee joskus vielä ruoankin molemmille. ”Eilenkin sipulikastikkeen pyöräytti ja perunat keitti”, Eino kehaisee ja katsoo lempeästi puolisoonsa. Ystävällinen lähikauppias tuo ostokset kotiin tai palvelutalon keittiöstä tuodaan valmiit annokset.

”Vaan kun se ruuan kotiin tuominen on niin kallista”, Eino harmittelee.

Aikaansa seuraavana miehenä Holopainen kritisoi eläkkeiden pienuutta. Eläkkeisiin olisi ehdottomasti saatava tasokorotus ja täydellinen indeksikorotus. Poliitikkojen pitäisi se huolehtia, koska heillä on siihen valta.

Hoivakotiasuminen ei ole kaikille mahdollista hinnan takia. Esimerkiksi Holopaisille se maksaisi useita tuhansia kuukaudessa. Mistä sellaiset rahat, he ihmettelevät.

Ja pelkona on joutua eroon elämäkumppanista.

”Kun Henna oli sairaalassa lonkkaleikkauksessa, ei meinnattu kestää sitä. Ei meistä kumpikaan osaa olla yksin”, 57 vuotta yhteistä elämää elänyt pariskunta herkistyy.

Monen toimen ja viran mies

Se oli menoa, kun nuori mies näki Hennansa Nilsissä.

”Tuossa on minun tyttöni”, läpähti sydän. Rakkaus on kestänyt yli puolivuosisataa. Lapsia tuli kaksi ja lapsenlapsia on neljä.

Pariskunta on lähtöisin vaatimattomista oloista. Van-

hemmat olivat työläisiä ja pientilallisia. Eino kävi kaupakoulun ja siitä urkeni uusi ura maataloustöitä tehneelle pojalle.

”Olin konttoristina Rautavaaralla Emil Toivanen Oy:ssä. Sieltä siirryin Savon Voiman työmaalle kirjanpitäjäksi, mistä ne pyysivät minut opettajaksi Saarimäen Tiilikan koululle. Olin opettajana 11,5 vuotta.”

Kyvykäs mies oli ilmeisen haluttu työmarkkinoilla, sillä kun Rautavaaran Säästöpankin johtaja kuoli, Einoa pyydettiin konttorinjohtajaksi. Nimike muuttui myöhemmin pankinjohtajaksi. Kun mies tiedettiin rahatalouden taitajaksi, pyysi myös seurakunta hänet taloudenhoitajakseen oman toimen ohella. Molempia hommia hän hoiteli 16 vuotta.

Pankinjohtajan työstä Eino jäi eläkkeelle, ja tuolloin pariskunta muutti Vuorelaan. ”Työelämä oli tosi kiireistä aikaa”, muistelee Holopainen.

Henna työskenteli toistakymmentä vuotta Rautavaaralla leipomossa, kunnes yritys lopetti.

”Herra siunaa pientä Einoa”

Lapsena oppimansa iltarukouksen Eino Holopainen lukee joka ilta. Itse tehtyjä iltarukouksia on kolmenlaisia. Rakain niistä on vanhempien opettama ”Herra siunaa pientä Einoa.”

Ei rukouksessa muuta ollut, vain tämä tärkein.

”Minusta seurakunta toimii hyvin. Olen kirkon lain puolella, mutta ihminen on puutteellinen olio ja tekee virheitä”, paljon elämää nähnyt hopeahapsinen mies miettii.

Siilinjärven seurakunnan diakoniatyön seurakuntaystävät **Matti ja Anna-Liisa Korhonen** käyvät Holopaisille postissa ja pankissa, ja hoitelevat muitakin pikkuasioita. Pääkaupunkiseudulla asuvat lapset vierailevat usein ja huolehtivat äidistä ja isästä.

”Ihminen on puutteellinen olio ja tekee virheitä.”